

**Almanach  
sceny polskiej  
1944/45**

# **Teatry i premiery**

**1944 - 1945**

# Białystok

## Teatr Wojewódzki

Rynek Kościuszki 3

Gmach teatru białostockiego zbudowany w 1938 został zniszczony podczas działań wojennych. Na tymczasową siedzibę teatru obrano budynek kina "Świt", jednak samo pomieszczenie nie było przystosowane dla potrzeb teatru (scena nieodbudowana, brak kurtyny, na widowni ławki). Od XII 44 – VIII 45 teatr przyjął nazwę Teatr Wojewódzki. Scen: 1 (Rynek Kościuszki 3, miejsc ok. 600)

### KIEROWNICTWO

Marian Meller *kier. art.* (od VIII 44 do XI 1944), Michał Melina, Mieczysław Dowmunt, Józef Mayen-Szadziwicz *Kolegium* (od XII 44 do VIII 45).

### ZESPÓŁ ARTYSTYCZNY

*Reżyserzy:* Gustawa Błońska, Mieczysław Dowmunt, Józef Mayen-Szadziwicz, Michał Melina (od VIII 44 do XI 44), Władysław Szypulski.

*Scenografowie:* Jan Hawryłkiewicz, Wojciech Krzysztofiak, Stanisław Stolarczyk.

*Aktorzy:* Hanka Bielicka (od XII 44), Gustawa Błońska (od VIII do XI 44), Helena Bortnowska, Teresa Ciemnołońska, Halina Czengery, Maria Dowmunt, Janina Imienińska, Janina Jelska [Janina Kęstowicz], Halina Kossobudzka (od VIII do XI 44), Jadwiga Łaguna, J. Objezińska, Danuta Rawicz, Elwira Różycka, Rena Ruszczyk, Lidia Zamkow (od VIII do XI 44), Mikołaj Aleksandrowicz, Mieczysław Dowmunt (od XII 44), Jerzy Duszyński (od XII 44), Mikołaj Jabłokow, Feliks Karpowicz, Zygmunt Kęstowicz (od XII 44), Jerzy Kondracki, Józef Kondrat (od VIII do XI 44), Gustaw Krudowski, Lucjan Maksymowicz, Michał Melina (od XII 44), Marian Meller (od VIII do XI 44), Ryszard Piekarski, Witold Różycki, Igor Smirnow-Śmiałowski (od XII 44), Władysław Szumowicz, Władysław Szypulski, Jan Świdorski (od VIII do XI 44), Mieczysław Wojnicki (od XII 44), Czesław Wołłejko (od VIII do XI 44).

### REPERTUAR

#### PREMIERY

1. Stefan Żeromski – *UCIEKŁA MI PRZEPIÓRECZKA*. Reż. Gustawa Błońska, scen. Wojciech Krzysztofiak.

*Obsada:* Smużoń – J. Kondrat; Sugoniowa – H. Kossobudzka; Księżniczka – J. Błońska, H. Czengery; Administrator – M. Meller; Przełęcki – J. Świdorski; Wilkosz – W. Szumowicz; Ciekocki – Cz. Wołłejko; Radostowiec – W. Różycki; Małowieski – G. Krudowski; Bukański – J. Kondracki; Zabrzeziński – Mikołaj Jabłokow; Kleniewicz – W. Szypulski.

Prem. 22 IX 44, 6 x (3 077).

2. Włodzimierz Perzyński – *LEKKOMYŚLNA SIOSTRA*. Reż. Gustawa Błońska,

scen. Wojciech Krzysztofiak.

*Obsada:* Henryk Topolski – J. Kondrat; Helena – L. Zamkow; Janek – C. Wołłejko; Władysław – W. Szumowicz; Maria – H. Kossobudzka; Ada – H. Czengery; Olszewski – J. Świdorski; Lokaj – W. J. Różycki.

Prem. 19 X 44, 7 x ( 2 984 ).

3. Stefan Kiedrzyński – *SZCZĘŚCIE OD JUTRA*. Reż. Władysław Szypulski, scen. Stanisław Stolarczyk.

*Obsada:* M. Aleksandrowicz; T. Ciemnołońska; F. Karpowicz; L. Malwicz; W. Szypulski; E. Różycka; D. Rawicz.

Prem. 15 XII 44 18 x ( 8 263 ).

4. Mieczysław Dowmunt – *PRÓBA MIŁOŚCI*. Reż. Mieczysław Dowmunt, scen. Jan Hawryłekiewicz.

*Obsada:* H. Bielicka; M. Dowmunt; M. Dowmuntowa; J. Imienińska; Z. Kęstowicz; J. Jelska; J. Łagonówna; I. Śmiałowski; W. Szumowicz; M. Wojnicki.

Prem. 1 III 45, 10 x ( 2 410 ).

5. Laszlo Fodor – *MATURA (Erettsegi)*. Przekł. Irena Grywińska. Reż. Michał Melina, scen. Jan Hawryłekiewicz.

*Obsada:* J. Duszyński; M. Melina; Z. Różycki; I. Smirnow - Śmiałowski; L. Maksymowicz; W. Szumowicz; W. Szypulski; R. Ruszczyc; J. Imienińska; H. Bielicka; E. Różycka; J. Kęstowicz; Z. Kęstowicz; D. Rawicz; F. Karpowicz; M. Dowmunt; M. Wojnicki.

Prem. 15 III 45, 26 x ( 7 452 ).

6. Georges Berr, Verneulle Louis – *MOJA SIOSTRA I JA (Ma seur et moi)*. Przekł. Marian Hemar. Reż. Józef Mayen, scen. Jan Hawryłekiewicz, muz. Ralf Benatzky.

*Obsada:* Księżna Przebój– Burleska – J. Łagonówna; Dr. Jerzy Grydz – M. Wojnicki; Hr. Tupski – Z. Kęstowicz; Lusterek - M. Dowmunt; Lusja – H. Bielicka; Klijent – I. Smirnow – Śmiałowski; Benedykt – L. Maksymowicz; Krystyna – D. Rawicz; Kelner – E. Laskowski, Prolog i epilog :Przewodniczący sądu – M. Aleksandrowicz, 1 wotant – R. Piekarski; 2 wotant – W. Różycki.

Prem. 12 IV 45, 20 x ( 5 692 ).

7. Aleksander Fredro – *DOŻYWOCIE*. Reż. Józef Mayen, scen. Jan Hawryłekiewicz.

*Obsada :* Leon Birbancki – J. Duszyński; Doktor Hugo – L. Maksymowicz; Orgon – W. Szumowicz; Rózia – J. Jelska; Łatka – M. Melina; Twardosz – M. Dowmunt; Rafał Lagena – M. Aleksandrowicz; Michał Lagena – Z. Kęstowicz; Skrzypek – M. Wojnicki; Szwajcar – E. Laskowski; Filip – R. Piekarski; Służący – I. Smirnow – Śmiałowski.

Prem. 28 IV 45, 12 x ( 3 974 ).

8. Tadeusz Rittner – *GLUPI JAKUB*. Reż. Michał Melina, scen. Jan Hawryłekiewicz.

*Obsada:* Karol – M. Melina; Marta – R. Ruszczyc; Teofil – J. Duszyński; Prezes – Z. Różycki; Jerzy – W. Różycki; Misia – J. Jelska; Jakub – I. Śmiałowski; Hania – H. Bielicka; Doktor – Z. Kęstowicz; Lokaj Pierwszy – R. Piekarski; Lokaj Drugi – E. Laskowski; Katarzyna – T. Ciemnołońska.

Prem. 19 V 45, 15 x ( 3 087 ).

9. Mikołaj Gogol – *OŻENEK ( Żenitba )*. Przekł. Julian Tuwim. Reż. Michał Melina,

scen. Jan Hawryłekiewicz.

*Obsada:* M. Melina; F. Karpowicz; T. Ciemnołońska; Agafia Tichonowna - H. Bielicka; W. Szypulski; Jajecznicza - I. Śmiałowski; Z. Kęstowicz; W. Szumowicz; J. Objezińska; M. Aleksandrowicz; R. Piekarski.

Prem. 9 VI 45, 13 X (3 245).

10. Maurice Maeterlinck - *BURMISTRZ ZE STYLMONDU* (*Le Bourgmestre de Thielmonde*). *Przekł.* Bolesław Gorczyński. *Reż.* Józef Mayen - Szadziejcz, *scen.* Jan Hawryłekiewicz.

*Obsada:* Burmistrz – M. Melina; H. Bielicka; J. Duszyński; I. Śmiałowski; W. Różycki; Klaus - M. Dowmunt; Z. Kęstowicz; M. Aleksandrowicz; E. Laskowski; M. Wojnicki; L. Maksymowicz.

Prem. 5 VII 45, 13 x (4 228 ).

11. Roman Niewiarowicz – *I CO Z TAKIM ROBIĆ* . *Reż.* Michał Melina, *scen.* Jan Hawryłekiewicz.

*Obsada:* Lili Brantes – H. Bielicka; Robert Nils – J. Duszyński.

Prem. 27 VII 45, 10 x (2 962).

12. Eugene Labiche – *WOJNA Z ŻONAMI*. *Reż.* Mieczysław Dowmunt, *scen.* Jan Hawryłekiewicz.

*Obsada:* H. Bortnowska; M. Dowmunt; J. Jelska; M. Dowmunt; I. Śmiałowski; W. Szumowicz; R. Piekarski; M. Wojnicki; Z. Kęstowicz.

Prem. 8 VIII 45, 10 x (3 915).

## **Bydgoszcz**

### **Państwowy Teatr w Bydgoszczy - Teatr Polski**

ul. Gdańska 68

Siedziba teatru mieści się w sali dawnego teatryku “Elysium”.

Do 5 VI 1945 działa jako teatr prywatny, w ramach “konwencji” ZASP pod nazwą Państwowy Teatr w Bydgoszczy. Od 5 VI 1945 przyjmuje nazwę Teatr Polski. Od 1945 działa przy teatrze Szkoła Dramatyczna.

Scen: 1 (ul. Gdańska 68).

#### **KIEROWNICTWO**

Aleksander Rodziewicz *dyr.* ( od 24 III), Witold Bełza *kier. lit.*

#### **ZESPÓŁ ARTYSTYCZNY**

*Reżyserzy: w bież. sez.* – Zofia Modrzewska, Czesław Strzelecki.

*Scenografowie: w bież. sez.* – Antoni Muszyński.

*Muzycy:* Kazimierz Serocki.

*Aktorzy:* Antonina Barczewska, Janina Bąkowska, Lidia Kownacka, Helena Krzywicka, Zofia Modrzewska, Natalia Morozowiczowa, Jadwiga Okońska, Wanda Stróżyńska, Maria

Stróżyńska, Maria Wilkoszewska, Aleksander Gajdecki, Jerzy Granowski, Jan Guttner, Bronisław Kassowski, Władysław Korian, Tadeusz Kuźmiński, Karol Leszczyński, Stefan Lochman, Zbigniew Przeradzki, Skrzypiński, Stefan Strzałkowski, Czesław Strzelecki, Mieczysław Wielicz.

## REPERTUAR

### PREMIERY

1. Aleksander Fredo – *ZEMSTA*. Reż. Czesław Strzelecki, scen. Antoni Muszyński.  
*Obsada*: Cześnik – J. Guttner; Klara – J. Okońska; Rejent Milczek – Cz. Strzelecki; Wacław – Z. Przeradzki; Podstolina – H. Krzywicka; Papkin – B. Kassowski; Dyndalski – S. Lochmann; Śmigalski – T. Kuźmiński; Perełka – A. Gajdecki; Murarz I – J. Granowski.  
Prem. 24 III 45.
2. Gabriela Zapolska – *PANNA MALICZEWSKA*. Reż. Zofia Modrzewska, scen. Antoni Muszyński.  
*Obsada*: A. Barczewska, A. Gajdecki, J. Guttner, B. Kassowski, H. Krzywicka, N. Morozowiczowa, Cz. Strzelecki, M. Wilkoszewska.  
Prem. 18 IV 45.
4. *WIECZÓR PIEŚNI I SŁOWA*. Reż. Zofia Modrzewska, scen. Antoni Muszyński  
Prem. 4 V 45.
5. Pierre Beaumarchais – *WESELE FIGARA (Le mariage de Figaro)*. Przekł. Tadeusz Boy-Żeleński. Insc i reż. Czesław Strzelecki, scen. Antoni Muszyński, ilustr. i kier. muz. Kazimierz Serocki.  
*Obsada*: Hrabia Almagiva – Cz. Strzelecki; Hrabina – J. Bąkowska; Figaro – B. Kassowski; Zuzanna – J. Okońska; Marcelina – W. Stróżyńska; Antonio – M. Wielicz; Franusia – A. Barczewska; Cherubin – Kownacka; Bartolo – A. Gajdecki; Bazylio – Kuźmiński; Do Guzman Gaska – S. Lochman; Łapowy – W. Skrzypiński; Alonzo \*\*\*; Woźny - \*\*\*.  
Prem. 10 V 45.
6. Rene Fauchois – *OSTROŻNIE! ŚWIEŻO MALOWANE! (Perenez garde a la peinture)*. Przekł. Kazimierz Rychłowski. Reż. Czesław Strzelecki, scen. Antoni Muszyński.  
*Obsada*: Dr Odilon Gadarin – K. Leszczyński; Oktawiusz Grepeaux – J. Granowski; Leon Bouquet – S. Strzałkowski; Cottillard – B. Kassowski; Cachex – T. Kuźmiński; Heloiza Gadarin – Z. Modrzewska; Zulma – A. Barczewska; Amelia – J. Okońska; Urszula – H. Krzywicka; Janina Grepaeaux - \*\*\*.  
Prem. 14 VI 45.
7. Maria Morozowicz-Szczepkowska – *WALĄCY SIĘ DOM*. Reż. Zofia Modrzewska, reż. adm. Mieczysław Wielicz, scen. Antoni Muszyński.  
*Obsada*: J. Bąkowska, A. Barczewska, A. Gajdecki, J. Guttner, M. Stróżyńska, S. Lochman, J. Niczewska, Z. Przeradzki, M. Wielicz.  
Prem. 20 VI 45.
8. László Fodor – *MATURA (Erettsegi)*. Przekł. Irena Grywińska. Reż. Czesław Strzelecki, scen. Antoni Muszyński.

*Obsada:* J. Guttner, W. Korian, S. Lochman, N. Morozowiczowa, J. Ochońska, Z. Przeradzki, M. Stróżyńska, S. Strzałkowski, Cz. Strzelecki, M. Wielicz, M. Wilkoszewska i uczennice Szkoły Dramatycznej.

Prem. 18 VII 45.

9. James Montgomery – *DZIEŃ BEZ KŁAMSTWA (Nothing but the Truth)*. Przekł., przeróbka i teksty piosenek Czesław Strzelecki. Reż. Bolesław Kassowski, scen. Antoni Muszyński, oprac.muz. Kazimierz Serocki.

*Obsada:* Ralston – K. Leszczyński; Ralstonowa – H. Krzywicka; Gwin – M. Stróżyńska; Bob Bennet – B. Kassowski; Klarenz Van Dusen – T. Kuźmiński; Dick – J. Granowski; Pastor Doran – A. Gajdecki; Mabel – L. Kownacka; Sabel - \*\*\*; Ethel - \*\*\*; Marta - \*\*\*.

Prem. 14 VIII 45.

## **Bytom**

### **Opera Katowicka**

Zob. Katowice – Opera Katowicka.

## **CZĘSTOCHOWA**

### **Teatry Miejskie**

ul. Kilińskiego 15

Gmach wybudowany w latach 1927 - 1938 wg proj. Józefa Krupy, Tadeusza Łapińskiego i K. Sobieraja, przekazany do użytku w dwóch etapach: Scena Kameralna - 22 II 1931 i Scena Duża - 16 IX 1938. Po II wojnie światowej inauguracja działalności na Dużej Scenie 3 II 1945. Scen: 2 (Scena Duża, ul. Kilińskiego 15; Scena Kameralna, ul. Kilińskiego 15).

### **KIEROWNICTWO**

Tadeusz Krotke *dyr.* (od 3 II 45 do III 45 i od VIII 45), Bogusław Kozuchowski *dyr.* (od III 45 do VIII 45).

### **ZESPÓŁ ARTYSTYCZNY**

*Reżyserzy: w bież. sez.* - Edward Gliński, Tadeusz Krotke, Artur Kwiatkowski, Bolesław Orliński, Tadeusz Wołowski, Waław Zdanowicz.

*Scenografowie: w bież. sez.* – J. Hollak.

*Choreografowie: w bież. sez.* - Waław Zwoliński.

*Kapelmistrz:* Jerzy Sillich.

*Aktorzy:* Lidia Dobrowolska, Lidia Korwin, Jadwiga Laskowska, Janina Łukowska, Blanka Orszańska, Krystyna Salaburska, Helena Tańska, Helena Zaremba, Kazimierz Brodzikowski, Roman Cirin, Eugeniusz Dobrowolski, Lucjan Dytrych, Edward Gliński, Artur Kwiatkowski, Mieczysław Mieczynski, Bolesław Orliński, Edmund Płoński, Zdzisław Salaburski, Ferdynand

Sarnowski, Stanisław Stanisławski, Tadeusz Wołowski, Waclaw Zdanowicz, Waclaw Zwoliński; *w bież. sez.* - Tadeusz Krotke, Artur Kwiatkowski.

## REPERTUAR

### PREMIERY

1. *POWITANIE WIOSNY*. Rewia. Reż. Waclaw Zdanowicz, scen. Władysław Wagner.  
Prem. II 45.
2. Paweł Szczegłow - *MUZYKA NA ULICY*. Adapt. Marian Hemar, reż. Tadeusz Krotke, scen. Władysław Wagner.  
Prem. III 45.
3. Stefan Żeromski – *UCIEKŁA MI PRZEPIÓRECZKA*. Reż. Tadeusz Krotke.  
Prem. IV 45.
4. László Fodor – *MATURA (Etterszegi)*. Przekł. Irena Grywińska. Reż. Bolesław Orliński, scen. Władysław Wagner.  
Prem. 26 IV 45.
5. Mieczysław Fijałkowski – *GORĄCA KREW*. Reż. Waclaw Zdanowicz, scen. Władysław Wagner.  
Prem. 15 [25] V 45.
6. László Bus Fekete – *PIENIĄDZE TO JEDNAK NIE WSZYSTKO (A pénz nem mindem)*. Przekł. Czesław Strzelecki. Reż. Tadeusz Krotke, scen. Władysław Wagner.  
Prem. VI 45.
7. Tadeusz Wołowski – *JOKER*. Reż. Tadeusz Wołowski, scen. J. Hollak, choreogr. Waclaw Zwoliński.  
Prem. 14 [24] VI 45.
8. Gabriela Zapolska – *PANNA MALICZEWSKA*. Reż. Edward Gliński, scen. Władysław Wagner.  
*Obsada*: Stefcia Maliczewska – J. Łukowska; Michasiowa - H. Tańska; Bogucka - R. Cirin; Hirszowska – S. Łopuszańska; Filo - Z. Salaburski; Edek – W. Zwoliński; oraz W. Kowalski, E. Gliński, H. Zarembina, B. Orszańska, F. Sarnowski.  
Prem. 1 VIII 45, 12x.
9. Thomas Brandon – *CIOTKA KAROLA ( )*. Przekł. Reż. Bolesław Orliński, scen. Władysław Wagner.  
*Obsada*: Karol – A. Olędzki; oraz J. Łukowska, E. Gliński, B. Orliński, B. Orszańska, Z. Salaburski, K. Salaburska, W. Zwoliński.  
Prem. 15 VIII 45 na Scenie Dużej.
10. Wieczór baletowy Tacjanny Wysockiej.  
Prem. 23 VIII 45.

11. Dario Niccodemi – *GALGANEK (Il scampolio)*. Przekł. Jarosław Iwaszkiewicz. Reż. Artur Kwiatkowski, scen. Władysław Wagner.  
Prem. 30 VIII 45.

## **Kalisz**

### **Teatr Miejski**

ul. Częstochowska 2

Gmach wybudowany w 1936 wg proj. Czesława Przybylskiego na miejscu poprzedniego teatru. W czasie wojny przebudowywany. Z powodu remontu w sezonie 1944/45 zespół teatru grał w różnych salach na terenie miasta.

Scen: 1 (ul. Częstochowska 2, miejsc ponad 600).

### **KIEROWNICTWO**

Roman Cichocki *kier.* (od II do V 45), Józef Tylko-Tylczyński *kier.* (VII i VIII 45).

### **ZESPÓŁ ARTYSTYCZNY**

*Reżyserzy:* Roman Cichocki, Józef Tylko-Tylczyński.

*Aktorzy:* Sylwia Dławichowska, Maria Stasiakówna, Władysław Bugajny, Roman Cichocki, Zdzisław Janiak oraz amatorzy.

### **REPERTUAR**

#### **PREMIERY**

1. Program składany

Prem. 23 II 45.

2. Przedstawienie w dwóch częściach nie ustalone.

Prem. 10 III 45.

3. Program składany

Prem. 2 IV 45.

4. Michał Bałucki - *GRUBE RYBY*. Reż. Roman Cichocki.

Prem. 7 IV 45, 79x.

5. Adam Mickiewicz – *DZIADY*. Reż. Roman Cichocki.

Prem. 10 V 45, 3x.

6. Gabriela Zapolska – *MORALNOŚĆ PANI DULSKIEJ*. Reż. Józef Tylko-Tylczyński.  
Prem. 25 VIII 45.

## Katowice

### Opera Katowicka

Dwa tygodnie po wyzwoleniu Katowic z inicjatywy Włodzimierza Stahla – kierownika Wojewódzkiego Wydziału Informacji i Propagandy – powołano Śląski Teatr Muzyczny. Zorganizowali go Stefan Garda i Walenty Śliwski. Śląski Teatr Muzyczny działa cztery miesiące dając sporadyczne koncerty z udziałem swego 24-osobowego chóru. Chór ten staje się trzonem Opery Śląskiej. W połowie IV 1945 przybywa do Katowic Adam Didur, który uzyskuje od wojewody śląskiego – Aleksandra Zawadzkiego – decyzję utworzenia Opery Śląskiej. Pierwsze przedstawienie – *Halkę* – wystawia Didur 14 VI 1945 z pomocą orkiestry Filharmonii Śląskiej pod dyrekcją Zbigniewa Dymka i chóru Śląskiego Teatru Muzycznego, na scenie Teatru Śląskiego im. Wyspiańskiego w Katowicach.

Teatr nie posiada stałej sceny. Korzysta ze sceny Teatru Śląskiego w Katowicach.

#### KIEROWNICTWO

Adam Didur *dyr.*, Tadeusz Bursztynowicz *kier. adm.*

#### ZESPÓŁ ARTYSTYCZNY

*Reżyserzy*: Irena Kuczyńska (asyst.), Adam Dobosz (od 14 VI 45).

*Scenografowie*: *w bież. sez.* – Eustachy Janicki (kier. malarni).

*Choreografowie*: *w bież. sez.* – Jan Fabian.

*Dyrygenci*: *w bież. sez.* – Zbigniew Dymek, Jerzy Sillich (od VIII 45)

*Śpiewacy*: Wiktoria Calma (od 14 VI 45), Jadwiga Lachetówna (od 14 VI 45), Olga Szamborowska (od 14 VI 45), Stefan Dobiasz (od 14 VI 45), Lesław Finze (od 14 VI 45), Andrzej Hiolski (od 14 VI 45), Adam Kopciuszewski (od 14 VI 45), Henryk Paciejewski (od 14 VI 45); *w bież. sez.* – Romuald Cyganik, Adam Didur, Adam Dobosz.

#### REPERTUAR

##### PREMIERY

1. Stanisław Moniuszko – *HALKA*. *Libr.* Włodzimierz Wolski. *Reż.* Adam Dobosz, *scen.* Eustachy Janicki, *kier. muz.* Zbigniew Dymek, *choreogr.* Jan Fabian, *dyryg.* Zbigniew Dymek, Jerzy Sillich.

*Obsada*: Halka – W. Calma, J. Lachetówna; Zofia – O. Szamborowska; Jontek – L. Finze; Janusz – A. Hiolski, A. Kopciuszewski, R. Cyganik; Stolnik – H. Paciejewski; Dziemba – A. Kopciuszewski, A. Didur, R. Cyganik, P. Barski, S. Dobiasz, Franciszek Rogalski (artysta chóru); Dudziarz – S. Dobiasz, Edward Federowicz (artysta chóru), Franciszek Rogalski (artysta chóru); Góral – A. Dobosz; Szlachcic I – A. Dobosz; Szlachcic II – Jan Pasławski (artysta chóru).

Prem. 14 VI 45, 91x (26 990).

## Teatr Miejski

Rynek 1

Gmach zbudowany w latach 1906-1907. Po II wojnie światowej działalność - pod dyr. Karola Adwentowicza i Wilama Horzyca - zainaugurowano 2 IV 45 premierą *Zemsty* Aleksandra Fredry. 20 VI 45 działalność rozpoczęła Szkoła Dramatyczna kierowana przez Wilama Horzycę.

### KIEROWNICTWO

Karol Adwentowicz (od 3 III 45) i Wilam Horzyca (od 3 III 45) *dyr. art.*, Tadeusz Jodłowski *dyr. adm.*

### ZESPÓŁ ARTYSTYCZNY

*Reżyserzy:* Karol Adwentowicz, Wilam Horzyca, Roman Zawistowski; *w bież. sez.* - Stanisław Kwaskowski.

*Scenografowie:* Jan Kosiński; *w bież. sez.* - Stanisław Marcinow.

*Aktorzy:* Irena Bielenin, Irena Grywińska, Janina Jabłonowska, Janina Karasińska, Helena Łapińska, Janina Morska, Elżbieta Osterwianka, Magdalena Radłowska, Helena Rozwadowska, Zdenka Topolska, Zofia Więclawówna, Pelagia Ziemińska, Marian Bogusławski, Kazimierz Brandt, Zbigniew Filus, Marian Jastrzębski, Tadeusz Kondrat, Tadeusz Kostrzeński, January Krawczyk, Jerzy Krukowski, Stanisław Kwaskowski, Joachim Lamża, Eugeniusz Lotar-Kowalik, Jerzy Śliwiński, Wiesław Tomaszewski, Roman Zawistowski, Jan Zieliński, Włodzimierz Ziemiński; *w bież. sez.* - Helena Święcicka, Karol Adwentowicz, Janusz Obidowicz, Stefan Rydel.

### REPERTUAR

#### PREMIERY

1. Aleksander Fredro - *ZEMSTA*. *Reż.* Wilam Horzyca, *scen.* Jan Kosiński, *muz.* polonez nieznanego autora z 1736 r. w układzie Romana Palestra.

*Obsada:* Cześnik Raptusiewicz - K. Adwentowicz; Klara - J. Karasińska; Rejent Milczek - S. Kwaskowski; Waclaw - R. Zawistowski; Podstolina - J. Morska; Papkin - J. Śliwiński; Dyndalski - M. Jastrzębski; Śmigalski - T. Kostrzeński; Perełka - J. Krawczyk; Murarz I - E. Lotar; Murarz II - W. Tomaszewski.

Prem. 2 IV 45, 33x (18 382).

2. Gabriela Zapolska - *MORALNOŚĆ PANI DULSKIEJ*. *Reż.* Roman Zawistowski, *scen.* Jan Kosiński.

*Obsada:* Pani Dulcka - H. Rozwadowska; Pan Dulski - K. Brandt; Zbyszko Dulski - R. Zawistowski; Hesja - I. Bielenin; Mela - Z. Więclawówna; Juliasiewiczowa - P. Relewicz-Ziemińska; Lokatorka - E. Osterwianka; Hanka - J. Jabłonowska; Tadrachowa - H. Łapińska.

Prem. 4 V 45, 29x (12 715).

3. Emlyn Williams - *ZIELENI SIĘ ZBOŻE (The corns is green)*. Przekł. Julia Rylska. Reż. Wilam Horzyca, scen. Jan Kosiński, muz. Alojzy Kluczniok, teksty piosenek Wilhelm Szewczyk.

*Obsada:* Mr Jones - M. Jastrzębski; Miss Ronberry - J. Morska; Idwal Morris - J. Lamza; Sara Hogan - M. Radłowska; Dziedziec - W. Ziemiński; Bessy Watty - J. Karasińska; Mrs Watty - Z. Topolska; Miss Moffat - I. Grywińska; Robbart - W. Tomaszewski; Glyn Tomas - E. Lotar; John Owen - J. Krawczyk; Morgan Ewans - T. Kondrat; Tom Hogan - M. Bogusławski.  
Prem. 30 V 45, 25x (7 774).

4. Kazimierz Gołba - *LOMPA*. Reż. Stanisław Kwaskowski, scen. Stanisław Marcinow.

*Obsada:* Józef Lompa - K. Adwentowicz; Weronika - H. Rozwadowska; Ernestyna - E. Osterwianka; Wdowa Smordzowska - H. Święcicka; Smordzowski - T. Kondrat; ks. Bernard Bogedain - W. Ziemiński; ks. Józef Szfrank - M. Bogusławski; Karol Łuk-Kosicki - M. Jastrzębski; Teodor Koneczko - K. Brandt; Józef Łepkowski - J. Obidowicz; Emanuel Smolka - W. Tomaszewski; Jan Karol Henryk Wuttke - S. Kwaskowski; dr Juliusz Roger - J. Krukowski; Hans - E. Lotar; Gbur Kowol - J. Krawczyk; Chałupnik - E. Lotar; Komisarz dworski - Z. Filus; Wachterz I - J. Zieliński; Wachterz II - T. Kostrzeński; chór dzieci ze Szkoły Powszechnej nr 3 im. Emilii Plater pod kier. Lidii Jakubas.

Prem. 26 VI 45, 18x (6 704).

5. Marian Hemar - *JĄŚ U BRAM RAJU*. Reż. Roman Zawistowski, scen. Jan Kosiński, muz. Ryszard Bukowski, Alojzy Kluczniok.

*Obsada:* Gloria Mill - J. Jabłonowska; Jaś - R. Zawistowski; Basia - Z. Więclawówna; Tomek - T. Kondrat; Hrabina Falais - H. Rozwadowska; Dinah - Z. Topolska; Scott - M. Bogusławski; Sędzia - J. Obidowicz; Szampiter - M. Jastrzębski; Reżyser filmowy - S. Kwaskowski; Operator - T. Kostrzeński; Dekorator - J. Krawczyk; Fryzjer - J. Zieliński; Autor - E. Lotar; Kompozytor - J. Obidowicz; Sekretarka - M. Radłowska; Dyrektor hotelu - Z. Filus; Inspektor policji - J. Krawczyk; Szofer - J. Krukowski; Portier hotelu - K. Brandt.

Prem. 18 VII 45, 48x (19 868).

6. *ROZSTANIE NA WESOŁO. REWIA POŻEGNALNA W II cz.* Insc. piosenek Roman Zawistowski, reż. skeczy Wilam Horzyca, scen. Jan Kosiński, przy fortepianie Alojzy Kluczniok.

*Program i obsada:* Cz. I.

1. *Prolog. Słowa i muz.* J. Lawina-Świętochowski, wyk. R. Zawistowski; 2. *Zaloty pisarza prowentowego. Słowa i muz.* Kurt Barthel, wyk. Z. Więclawówna, M. Jastrzębski; 3. *Stary walc. Słowa Aleksandra Rybińska, muz.* Jan Markowski oraz *słowa Janusz Meissner, muz.* Alojzy Kluczniok, wyk. I. Bielenin; 4. *Powrót*, z teki Leona Schillera. Wyk. J. Jabłonowska, T. Kondrat, R. Zawistowski; 5. *Marysia, moja Marysia. Słowa Adam Kowalski, muz.* F. Zakładnik oraz *Jak się pieruny dostały do nieba. Słowa i muz.* Adam Kowalski, wyk. M. Jastrzębski; 6. *Historia z psem*, skecz - Zbigniew Lipczyński. Wyk. H. Rozwadowska, M. Bogusławski, Z. Filus, K. Brandt, T. Kostrzeński, E. Lotar, S. Rydel, J. Zieliński; 7. *Promenada. Ukł. taneczny* Danuta Kwapiszowska, wyk. M. Radłowska; 8. *Kobieta. Słowa Julian Tuwim, wyk.* J. Jabłonowska; 9. *Małgorzatka*, z teki Leona Schillera. Wyk. Z. Więclawówna, H. Święcicka, T. Kostrzeński, E. Lotar, J. Obidowicz, S. Rydel, Z. Zieliński.

Cz. II.

11. *Ballada o nożu*, z teki Leona Schillera. Wyk. M. Jastrzębski, T. Kondrat, R. Zawistowski.  
12. *Trojak, ukł. taneczny* Danuta Kwapiszewska, wyk. M. Radłowska, Z. Więclawówna, J. Obidowicz; 13. *Pojedynek*, skecz. Wyk. I. Bielenin, T. Kondrat, S. Rydel; 14. *Szukam*

*mieszkania. Słowa* A. Pawlikiewicz, wyk. Z. Filus; *14. Dwie ciotunie. Słowa* Roman Zawistowski, muz. Kurt Barthel, wyk. E. Osterwianka, P. Ziemińska, Z. Topolska, R. Zawistowski; *16. Smarkata*, z teki Leona Schillera. Wyk. Z. Więclawówna, T. Kondrat; *17. Wiązanka ludowa*. Wyk. J. Jabłonowska; *18. Podwórko*. Wyk. Z. Więclawówna, T. Kondrat, E. Lotar, S. Rydel, J. Obidowicz, J. Zieliński.  
Prem. 7 IX 45, 12x (5 115).

## **Kielce**

### **Teatr Województwa Kieleckiego**

Bez własnej siedziby; przedstawienia grane w sali widowiskowej dawnego klubu oficerskiego (ul. Ściegiennego 6).

#### **KIEROWNICTWO**

Paweł Owerłło *dyr.* (od II do 8 VIII 45), Mieczysław Winkler Romanowski *pełnomocnik rządu*, Helena Rogozińska *kier. lit.*

#### **ZESPÓŁ ARTYSTYCZNY**

*Reżyserzy: w bież. sez.* - Paweł Owerłło, Mieczysław Winkler (Romanowski).

*Scenografowie: w bież. sez.* - Adolf Wajncetel.

*Aktorzy: w bież. sez.* - Górczyńska, Elżbieta Kowalewska, Alina Mycielska, Ewa Porajska, Maria Szewczyńska, Danuta Wiłowicz, Janina Zielińska, Leopold Dobrowolski, Zygmunt Drwęski, Władysław Helleński, Kowalewski, Ostreża, Paweł Owerłło, Rudzki, Karol Soczek, Mieczysław Winkler (Romanowski), Włodzimierz Wyganowski.

## **REPERTUAR**

### **PREMIERY**

1. Aleksander Fredro — *DAMY I HUZARY*. Reż. Paweł Owerłło, scen. Adolf Wajncetel.  
*Obsada:* Kapelan - P. Owerłło; Zofia - E. Porajska; Edmund – K. Soczek; oraz E. Kowalewska, A. Mycielska, M. Szewczyńska, J. Zielińska, L. Dobrowolski, Z. Drwęski, W. Helleński, M. Winkler, W. Wyganowski, Górczyńska, Rudzki, D. Wiłowicz i inni.  
Prem. 1 IV 45.  
Inauguracja działalności.

2. Ryszard Ruskowski — *WESELE FONSI*A. Reż. Mieczysław Winkler.  
*Obsada:* Fonsio - S. Leński; Wandzia - A. Mycielska; Kazimierz – Kowalewski, [K. Soczek]; Dorcio - W. Wyganowski; Ojciec - P. Owerłło; Mrozik - Ostreża; oraz E. Kowalewska, M. Szewczyńska, J. Zielińska, Z. Drwęski i inni.  
Prem. V 45.

## **Kraków**

## **Zrzeszenie Artystów Operowych (Zrzeszenie Śpiewaków Scen Operowych)**

Zespół korzysta z sali przy ul. Lubicz 48, dawnej ujeżdżalni, adaptowanej do potrzeb teatru w 1923, miejsc 1006.

### **KIEROWNICTWO**

Karol Urbanowicz *kier. art.*, Piotr Zajlich *kier. baletu*.

### **ZESPÓŁ ARTYSTYCZNY**

*Dyrygenci: w bież. sez.* – Stefan Barański.

*Reżyserzy: w bież. sez.* – Karol Urbanowicz.

*Scenografowie: w bież. sez.* – Józef Kasarab.

*Śpiewacy: w bież. sez.* – Maria Morbitzerowa, Franciszka Platówna, Aniela Szlemińska, A. Tarska, Franciszek Bedlewicz, Zygmunt Biliński, Czesław Kozak, Józef Prząda, Karol Urbanowicz, Antoni Wolak.

### **REPERTUAR**

#### **PREMIERY**

1. Stanisław Moniuszko — *VERBUM NOBILE*. *Libr.* Jan Chęciński. *Kier. muz.* Stefan Barański, *reż.* Karol Urbanowicz, *dek.* Józef Kasarab.

*Obsada:* Zuzia – M. Morbitzerowa, A. Tarska; Serwacy – K. Urbanowicz; Stanisław – A. Wolak; Marcin – C. Kozak; Bartłomiej – Z. Biliński.

Prem. 27 VI 45, 7x.

2. Ruggiero Leoncavallo — *PAJACE (I Pagliacci)*. *Libr.* kompozytor. *Kier. muz.* Stefan Barański, *reż.* Karol Urbanowicz, *dek.* Józef Kasarab.

*Obsada:* Nedda - F. Platówna, M. Morbitzerowa; Canio - F. Bedlewicz: Tonio - C. Kozak: Beppo - J. Prząda; Silvio - A. Wolak.

Prem. 29 VII 45.

### **Teatr Kameralny TUR**

Powstał wiosną 1945. Występował w sali przy ul. św. Jana 6, należącej do Polskiego Towarzystwa Handlowego S.A. Działalność zainaugurował 28 VIII 45. Konwencionowany przez ZASP.

### **KIEROWNICTWO**

Wacław Ścibor *kier. art.*, Wojciech Dzieduszycki *kier. adm.*, Stanisław Dygat *kier. lit.*

### **ZESPÓŁ ARTYSTYCZNY**

*Reżyserzy: w bież. sez. –* Waław Ścibor.

*Scenografowie: w bież. sez. –* Włodzimierz Padlewski.

*Aktorzy: w bież. sez. –* Wanda Dobrowolska, Manuela Kiernik, Władysława Nawrocka, Leokadia Pancewicz, Władysław Chajutin, Rudolf Gołębiowski, Janusz Jaroń, Alfred Łodziński, Stefan Orzechowski, Waław Ścibor, Michał Żarnecki.

## **REPERTUAR**

### **PREMIERY**

1. Jarosław Iwaszkiewicz — *LATO W NOHANT*. Reż. Waław Ścibor, dek. Włodzimierz Padlewski.

*Obsada:* Fryderyk Chopin – A. Łodziński; Baronowa Dudevant (George Sand) – L. Pancewicz; Maurycy – J. Jaroń; Solange – W. Nawrocka; Antoni Wodziński – S. Orzechowski; Panna de Rosieres – W. Dobrowolska; Augustyna – M. Kiernik; Teodor Rousseau – R. Gołębiowski; Clésinger – W. Chajutin; Fernand – W. Ścibor; Jan – M. Żarnecki; Madelaine – x x x.

Prem. 28 VIII 45.

Inauguracja działalności Teatru.

## **Teatr Rapsodyczny**

Powstał w 1941 jako teatr konspiracyjny pod kier. Mieczysława Kotlarczyka. Po II wojnie świat. rozpoczął działalność 22 IV 1945 jako zespół amatorski w sali kina "Wolność" przy ul. 18 stycznia 2.

### **KIEROWNICTWO**

Mieczysław Kotlarczyk *dyr., kier. art. i lit.*

### **ZESPÓŁ ARTYSTYCZNY**

*Reżyserzy: w bież. sez. –* Mieczysław Kotlarczyk.

*Scenografowie: w bież. sez. –* Tadeusz Ostaszewski.

*Aktorzy: w bież. sez. –* Halina Królikiewicz (Kwiatkowska), Danuta Michałowska, Krystyna Ostaszewska, Mieczysław Kotlarczyk, Maciej Maciejewski, Antoni Żuliński.

## **REPERTUAR**

### **PREMIERY**

1. *GRUNWALD:* Adam Mickiewicz — *GRAŻYNA. KONRAD WALLENROD*. Juliusz Słowacki — *ZAWISZA CZARNY. Fragmenty*. Układ tekstu i reż. Mieczysław Kotlarczyk, *oprawa plast.* Tadeusz Ostaszewski, *muz.* Antoni Żuliński.

*Obsada:* H. Królikiewicz, D. Michałowska, K. Ostaszewska, M. Kotlarczyk, M. Maciejewski, A. Żuliński.

Prem. 22 IV 45, 16x.

Inauguracja działalności po wojnie.

2. Adam Mickiewicz — *PAN TADEUSZ. Fragmenty. Układ tekstu i reż. Mieczysław Kotlarczyk, oprawa plast. Tadeusz Ostaszewski, muz. Antoni Żuliński.*  
*Obsada:* H. Królikiewicz, D. Michałowska, K. Ostaszewska, M. Kotlarczyk, M. Maciejewski, A. Żuliński.  
Prem. 23 V 45, 50x.

3. Juliusz Słowacki — *BENIOWSKI. Fragmenty. Układ tekstu i reż. Mieczysław Kotlarczyk, oprawa plast. Tadeusz Ostaszewski.*  
*Obsada:* H. Królikiewicz, D. Michałowska, K. Ostaszewska, M. Kotlarczyk, M. Maciejewski, A. Żuliński.  
Prem. 30 VI 45, 15x.

## **Teatr Miejski im. Juliusza Słowackiego**

pl. św. Ducha 1

Gmach wybudowany w 1893 wg proj. Jana Zawiejskiego. Dekretem Ministerstwa Kultury i Sztuki 25 stycznia 1945 uruchomiono Teatr ponownie, zespół artystyczny angażowany od 1 II 1945; inauguracja działalności 19 II 1945.

Scen: 1 (pl. św. Ducha 1, miejsc 906).

### **KIEROWNICTWO**

Karol Frycz *dyr.* (od 25 I 45), Teofil Trzeciński *dyr. Opery* (od 25 I 45), Eugeniusz Bujański *z-ca dyr.* (od 1 II 45), Leon Kruczkowski *kier. lit.* (od 1 IV 45 do 31 VII 45).

### **ZESPÓŁ ARTYSTYCZNY**

*Reżyserzy:* Roman Zawistowski; *w bież. sez.* – Emil Chaberski, Karol Frycz, Józef Karbowski, Jerzy Leszczyński, Juliusz Osterwa, Teofil Trzeciński.

*Scenografowie:* Karol Gajewski; *w bież. sez.* – Marian Eile.

*Choreografowie:* *w bież. sez.* - Feliks Parnell.

*Aktorzy:* Jadwiga Baronówna, Maria Bednarska, Krystyna Brylińska, Helena Czechowska, Mieczysława Ćwiklińska, Maria Gella, Helena Górską, Taida Granowska, Zofia Jaroszeńska, Emilia Jaworska, Maria Kierzkowa, Antonina Klońska-Sauerowa, Jadwiga Korecka, Stanisława Kostecka (do 31 VII 45), Bronisława Lenk-Janikowska, Barbara Ludwiżanka, Janina Martynowska (od 1 IV 45), Maria Mrowińska-Opalińska, Wanda Niedziałkowska, Irena Orska, Lidia Próchnicka (od 1 VII 45), Wanda Siemaszkowa, Kazimiera Szyszko-Bohusz, Anna Wallek-Walewska, Janina Wernicz, Elżbieta Wieczorkowska, Jadwiga Zaklicka, Janina Zielińska (od 1 III 45), Ludwik Barda Gołąb, Tadeusz Białkowski, Wiktor Biegański, Tadeusz Burnatowicz, Saturnin Butkiewicz (od 1 III 45), Stanisław Jaworski, Jerzy Kaliszewski, Józef Karbowski, Eugeniusz Koziarski, Włodzimierz Macherski, Jerzy Merunowicz, Włodzimierz Miarczyński, Zdzisław Mrożewski, Norbert Nader, Władysław Neubelt, Jan Norwid-Kotschy (od III 45), Waław Nowakowski, Kazimierz Opaliński, Juliusz Osterwa, Ludwik Ruszkowski, Antoni Rycharski, Eugeniusz Solarzski, Ludwik Solski, Stefan Stanoch, Bogusław Stodulski, Kazimierz Szubert, Tadeusz Wesołowski, Władysław Woźnik, Roman Wroński, Adam Zemanek, Janusz Ziejewski, Antoni Żukowski; *w bież. sez.* –

Ewa Bandrowska –Turska, Zofia Charłampowicz, Olga Ginkówna, Stanisława Kühnówna, Zofia Sykulska, Wiktor Brégy, Witold Borkowski, Adam Dąbski, Paweł Dobiecki, Zbigniew Kiliński, Adam Mazanek, Andrzej Śnieżyński, Franciszek Targowski. Karol Urbanowicz.

## REPERTUAR

### PREMIERY

1. Stefan Żeromski — *UCIEKŁA MI PRZEPIÓRECZKA...* Reż. Juliusz Osterwa, dek. Karol Gajewski.

*Obsada:* Smużoń – J. Karbowski; Dorota – J. Zaklicka; Księżniczka Sieniawianka – H. Czechowska; Bęczkowski – K. Opaliński; Przełęcki – J. Osterwa; Wilkosz – L. Ruszkowski; Ciekocki – W. Woźnik; Radostowiec – W. Macherski; Małowieski – T. Białkowski; Kleniewicz – K. Szubert; Bukański – W. Neubelt; Zabrzeziński – Z. Mrożewski.

Prem. 19 II 45.

Otwarcie sezonu i inauguracja działalności po wojnie.

2. Aleksander Fredro — *DAMY I HUZARY*. Oprac. sceniczne Józef Karbowski, oprawa dek. Karol Gajewski.

*Obsada:* Major – W. Nowakowski; Rotmistrz – W. Woźnik; Kapelan – K. Opaliński; Edmund – Z. Mrożewski; Orgonowa – A. Klońska; Dyndalska – J. Korecka; Panna Aniela – M. Bednarska; Zofia – Z. Sykulska; Józia – K. Szyszko-Bohusz; Zuzia – I. Orska; Fruzia – K. Brylińska; Grzegorz – A. Rycharski; Rembo – S. Jaworski.

Prem. 8 III 45.

3. Aleksander Fredro — *ZEMSTA*. Reż. Teofil Trzeciński, oprawa dek. Karol Gajewski.

*Obsada:* Cześnik – J. Leszczyński, J. Ziejewski; Klara – K. Szyszko-Bohusz; Rejent – J. Karbowski; Waclaw – J. Kaliszewski; Podstolina – M. Gella, M. Ćwiklińska; Papkin – K. Szubert, J. Leszczyński; Dyndalski – L. Solski; Śmigalski – A. Zemanek; Perełka – W. Miarczyński; Murarz I – S. Jaworski; Murarz II – L. Barda.

Prem. 22 III 45, 55x do 6 VI 45.

4. Jerzy Szaniawski — *DZIEWCZYNA Z LASU*. Reż. Józef Karbowski, oprawa dek. Karol Gajewski.

*Obsada:* Anna – B. Ludwiżanka; Wielorzecki – T. Burnatowicz; Gajowy – T. Białkowski; Olek – W. Woźnik; Witomski – E. Solarski; Wuj – L. Ruszkowski; Stary Mendel – S. Jaworski; Młody Mendel – J. Merunowicz; Wnuczka – I. Orska; Służący – A. Żukowski; Gospodyni – M. Kierzkowa; Pokojówka – K. Brylińska.

Prem. 6 IV 45.

5. Tadeusz Rittner – *WILKI W NOCY*. Reż. Józef Karbowski, oprawa dek. Karol Gajewski.

*Obsada:* Prokurator – J. Karbowski; Julia – B. Ludwiżanka; Radczyni – J. Korecka; Prezes Sądu – W. Macherski; Mecenas – S. Stanoch; Żaneta Dylska – J. Baronówna; Morwicz – E. Solarski; Adolf – L. Barda.

Prem. 15 V 45.

6. Adolf Abrahamowicz i Ryszard Ruszkowski — *MAŻ Z GRZECZNOŚCI*. Reż. Jerzy Leszczyński, oprawa dek. Karol Gajewski.

*Obsada:* Barbara – A. Klońska; Wanda – K. Szyszko-Bohusz; Petronela – M. Gella; Kapitan – J. Leszczyński; Kapciulewicz – K. Szubert; Hilary – T. Wesołowski; Jędrzej – L. Ruszkowski; Klotylda – S. Kostecka; Filomena – M. Bednarska; Zdzieralski – S. Jaworski; Obetkała – K. Opaliński; Honorata – K. Brylińska; Antoni – L. Barda; Fedko – A. Rycharski.  
Prem. 27 V 45.

7. Ludwik Hieronim Morstin — *PENELOPA. Oprac. sceniczne* Karol Frycz, *dek.* Marian Eile.  
*Obsada:* Odyss – J. Leszczyński; Penelopa – Z. Jaroszevska; Telemak – W. Borkowski; Amfimonos – W. Macherski; Eurymach – J. Ziejewski; Telemon – R. Wroński; Mentor – T. Białkowski; Antinoj – T. Wesołowski; Laertes – K. Opaliński; Doljos – S. Jaworski; Melanto – L. Próchnicka; Hippodamia – J. Martynowska; Femios – E. Koziarski; Dziewka I – K. Brylińska; Dziewka II – W. Niedziałkowska.  
Prem. 15 VI 45.

8. Gabriela Zapolska — *SKIZ. Reż.* Emil Chaberski, *oprawa dek.* Karol Gajewski.  
*Obsada:* Lulu – M. Ćwiklińska; Muszka – J. Baronóna; Tolo – W. Biegański; Wituś – T. Wesołowski; Lokaj – A. Rycharski.  
Prem. 8 VII 45.

9. Konstantin Simonow — *ROSJANIE (Russkije ludi). Przekł.* Karol Gajewski. *Reż.* Emil Chaberski, *oprawa dek.* Karol Gajewski.  
*Obsada:* Safanow – T. Burnatowicz; Maria Pietrowna – J. Korecka; Wala Anoszczenko – K. Szyszko-Bohusz; Wasin – W. Nowakowski; Głoba – J. Leszczyński; Panin – Z. Mrożewski; Ilin – N. Nader; Szura – J. Martynowska; Harytonow – W. Macherski; Maria Mikołajewna – J. Wernicz; Kozlik-Wasylenko – E. Solarski; Morozow – W. Woźnik; Gawriłow – A. Rycharski; Starzec – L. Solski; Ranny – J. Karbowski; Gen. Łukonin – L. Ruszkowski; Siemionow – S. Jaworski; Rosenberg – S. Butkiewicz; Werner – J. Ziejewski; Krause – A. Żukowski; Obcy – B. Stodulski; Wasylew – F. Targowski; Adiutant gen. Łukonina – J. Merunowicz; Komendant warty – x x x.  
Praprem. polska 22 VIII 45.

10. Stanisław Moniuszko — *HRABINA. Libr.* Włodzimierz Wolski. *Kier. muz.* Zygmunt Latoszewski, *reż.* Teofil Trzeciński, *choreogr.* Feliks Parnell.  
*Obsada:* Hrabina - E. Bandrowska-Turska; Chorąży – K. Urbanowicz; Bronia – Z. Charłampowicz; Kazimierz - W. Brégy; Podczasyc – A. Mazanek; Dzidzi – A. Dąbski; partie baletowe: *Zefir i Flora:* S. Kühnówna, Z. Kiliński; *Taniec satyrów i nimf:* O. Ginkówna, W. Borkowski, P. Dobiecki, Z. Kiliński, A. Śnieżyński oraz uczennice Szkoły Baletowej Zizi Halamy.  
Prem. 10 VIII 45.

## Stary Teatr

pl. Szczepański 1

Mieści się w gmachu zbudowanym w 1799, trzykrotnie przebudowywanym: w 1842 wg proj. Karola Kremiera i Tomasza Majewskiego; w 1906 wg proj. Tadeusza Stryjeńskiego i Franciszka Mączyńskiego; 1943 wg proj. Bronisława Opalińskiego i Marcina Bukowskiego.

Powołany do życia po II wojnie świat. 25 I 1945 zarządzeniem Pełnomocnika Rządu, wiceministra Kultury i Sztuki Jana Karola Wendego; inauguracja działalności 1 IV 1945.

Scen: 2 (Duża Sala, pl. Szczepański 1, miejsc 546; Mała Sala, pl. Szczepański 1, otw. 17 VI 45 w budynku Teatru).

## KIEROWNICTWO

Jerzy Ronard Bujański *dyr.* (od 25 I 45 do 12 VII 45), Andrzej Pronaszko *dyr.* (od 13 VII 45), *kier. art.* (od 25 I 45 do 12 VII 45), Janusz Warnecki *kier. art.* (od 13 VII 45), Antoni Bartnicki *kier. adm.*, Wojciech Natanson i Tadeusz Breza *kier. lit.*

## ZESPÓŁ ARTYSTYCZNY

*Reżyserzy: w bież. sez.* - Jerzy Ronard Bujański, Juliusz Osterwa.

*Scenografowie: w bież. sez.* - Teresa Boguszewska, Andrzej Pronaszko.

*Aktorzy:* Maria Białobrzaska, Maria Billizanka, Helena Chaniecka, Elżbieta Dankiewicz, Maria Duleba, Halina Gallowa, Magdalena Grodyńska, Bronika (Bronisława) Jędrzejowska, Celina Klimczakówna, Krystyna Królikiewicz, Zofia Małynicz, Celina Niedźwiecka, Hanna Różańska, Danuta Szaflarska, Wanda Szczepańska, Helena Zahorska, Wiktor Biegański, Kazimierz Brodzikowski, Stanisław Bryliński, Jan Ciecierski, Józef Daniel, Eugeniusz Fulde, Aleksander Gąssowski, Leopold Kitka-Sokołowski, Bolesław Loedl, Stefan Michułowicz, Bolesław Mierzejewski, Norbert Nader, Zygmunt Stróżewski, Janusz Warnecki, Antoni Wichura; *w bież. sez.* - Jerzy Ronard Bujański, Tadeusz Łomnicki (Studio "Stary Teatr").

## REPERTUAR

### D u ż a S a l a

#### PREMIERY

1. Jerzy Zawieyski — *MAŻ DOSKONAŁY*. *Oprac. sceniczne* Jerzy Ronard Bujański, *dek. i kost.* Andrzej Pronaszko, *muz.* Roman Palester.

*Obsada:* Hiob - J. Warnecki; Kaleb - N. Nader; Miriam - M. Białobrzaska, J. Colonna-Walewska; Noa - K. Królikiewicz; Ilfani - C. Klimczakówna; Enaim - J. Ciecierski; Ruth - Z. Małynicz; Cudzoziemiec - E. Fulde; Elohim - A. Gąssowski; Elit - S. Michułowicz; Elifas - J. Daniel; Bildad - L. Kitka-Sokołowski; Sofar - A. Wichura.

Prem. 1 IV 45, ok. 40x ogółem.

Inauguracja działalności Teatru.

2. Antoni Cwojdziański — *TEORIA EINSTEINA*. *Reż.* Juliusz Osterwa, *scen.* Teresa Boguszewska.

*Obsada:* Profesor - J. Ciecierski; Literat - B. Loedl; Babcia - H. Gallowa; Helena - D. Szaflarska; Włodek - x x x [T. Łomnicki]; Stefcia - K. Królikiewicz, M. Grodyńska; Maryna - H. Chaniecka.

Prem. 27 IV 45.

3. Pierre Corneille – Stanisław Wyspiański — *CYD (Le Cid)*. *Insc. i reż.* Jerzy Ronard Bujański, *dek. i kost.* Tadeusz Kantor, *muz.* Jan Maklakiewicz.

*Obsada:* Prologus - J. Ronard Bujański; Don Fernando - B. Loedl; Infantka - C. Niedźwiecka; Don Gomez - B. Mierzejewski; Szimena - B. Jędrzejowska; Don Diego - K. Brodzikowski; Don Rodrygo - J. Warnecki; Eleonora - E. Dankiewicz; Elwira - H. Chaniecka; Don Sanszo - E. Fulde; w rolach Don Ariasa, Don Alonza, Pazia oraz w scenach zbiorowych - słuchacze Studia "Stary Teatr".

Prem. 25 VII 45 na dziedzińcu Biblioteki Jagiellońskiej, ok. 25x ogółem.

## **M a ł a S a ł a**

### PREMIERY

1. Zofia Nałkowska — *DZIEŃ JEGO POWROTU*. Oprac. sceniczne Jerzy Ronard Bujański, scen. Tadeusz Kantor.

*Obsada:* Dominik Ilecki - K. Brodzikowski; Ksawery Ilecki - J. Warnecki; Monika Ilecka - Z. Małynicz, C. Niedźwiecka; Wiciński - J. Ciecierski; Bronia - D. Szaflarska.

Prem. 17 VI 45, ok. 40x ogółem.

Otwarcie sceny kameralnej Teatru, tzw. Małej Sali.

## **Lublin**

### **Centralny Dom Żołnierza - Teatr Domu Żołnierza**

ul. Żwirki i Wigury 6

Teatr mieści się w gmachu Domu Żołnierza wybudowanym wg projektu Mieczysława Dobrzańskiego w 1933 roku. Od VII 1944 do II 1945 nosił nazwę Centralny Dom Żołnierza. Od III 1945 – Teatr Domu Żołnierza.

Scen 1: (ul. Żwirki i Wigury 6, miejsc ok. 470).

### KIEROWNICTWO

Konstanty Gordon *kier. art.* (od III 45).

### ZESPÓŁ ARTYSTYCZNY

*Dyrygenci: w bież. sez.* - Adam Cichoń, Henryk Skarbnik.

*Reżyserzy: w bież. sez.* - Julian Pappe, Bronisław Brok.

*Scenografowie: w bież. sez.* – Jan Czarny, Zdzisław Kielanowski, Jerzy Kondracki, Julian Pappe, Jerzy Torończyk.

*Choreografowie: w bież. sez.* – Leopold Adamów, Jana Karpińska.

*Aktorzy-śpiewacy:* m.in. Ewa Brok, Barbara Grabowska, Adolf Chronicki, Wiesław Michnikowski, Józef Pieracki, Aleksander Sozański, Jan Wiśniewski.

*Artyści baletu występujący w partiach solowych:* m.in. Bogdanowicz, Jana Karpińska, Frasunkiewicz, Leopold Adamów, Bolesław Prochner.

## **REPERTUAR**

### PREMIERY

1. *FORA ZE DWORA*. Rewia. *Teksty* Jan Czarny, Jan Rojewski. *Reż.* Julian Pappé, *oprac. muz.* Henryk Skarbnik, *dek. i kukły* Julian Pappé i Jan Czarny. Prem. 25 II 45.

2. *SŁOŃCE WSCHODZI NA ZACHODZIE*. Rewietka. *Teksty* Bronisław Brok, Joanna Poraska, *muz.* Albara, Stefan Rembowski, Ryszard Schreiter. *Reż.* Bronisław Brok, *dek.* Jerzy Kondracki, Jerzy Torończyk, *kier. orkiestry jazzowej* Bronisław Oborski, *kier. orkiestry salonowej* K. Bielecki. Prem. 10 III 45.

3. *CEGIEŁKA DO CEGIEŁKI*. Rewia. *Teksty* Bronisław Brok, *muz.* Wanda Vorbind-Dąbrowska, Stefan Rembowski, Ryszard Schreiter. *Reż.* Bronisław Brok, *dek.* Jerzy Kondracki, Zdzisław Kielanowski, Jerzy Torończyk, *kier. muz.* Bronisław Oborski, *choreogr.* Jana Karpińska. Prem. 1 IV 45.

4. *WIOSNA I WIOSSNA*. Rewia. *Teksty i reż.* Bronisław Brok, *dek.* Jerzy Kondracki, Zdzisław Kielanowski, Jerzy Torończyk, *kier. muz.* Bronisław Oborski. Prem. 5 V 45.

5. *NA PRZEDNÓWKU*. Rewia. *Teksty* Bronisław Brok i Jerzy Jurandot, *muz.* Stefan Rembowski, Ryszard Schreiter. *Reż.* Bronisław Brok, *scen.* Zdzisław Kielanowski, Jerzy Torończyk, *oprac. muz.* Bronisław Oborski, *choreogr.* Jana Karpińska, Leopold Adamów. *Obsada:* J. Pieracki, E. Brok, B. Grabowska, Bogdanowicz, J. Karpińska, Frasunkiewicz, B. Procner, W. Michnikowski, A. Chronicki, L. Adamów, A. Sozański, J. Wiśniewski. Prem. 29 VII 45.

## **Warszawski Teatr Rewii**

zob. Warszawa

## **Teatr Miejski – Teatr Wojska Polskiego – Teatr Miejski**

ul. Narutowicza 17

Gmach zbudowany w latach 1884-86 wg proj. Karola Kozłowskiego. Od VIII do X 1944 w Teatrze Miejskim działał Teatr Zrzeszenia Aktorskiego pod kierunkiem Józefa Klejera. Od 28 X 1944 do I 1945 Teatr Wojska Polskiego - fuzja z zespołem Teatru Miejskiego. Od II 1945 znów Teatr Miejski.

Scen: 1 (ul. Narutowicza 17, miejsc ok.600).

## **KIEROWNICTWO**

Józef Klejer *kier. zespołu* (od 12 VIII do X 44), Władysław Krasnowiecki *dyr. i kier. art.* (od XI 44 do I 45), Marian Meller *dyr. adm.* (od XI 44 do I 45), Antoni Różycki *dyr.* (od 15 II 45), Irena Ładosiówna *kier. art.* (od 12 VIII do X 44), Karol Borowski *kier. art.* (od 15 II 45), Adam Ważyk *kier. lit.* (od XI 44 do I 45), Mikołaj Samochocki *kier. adm.* (od III 45).

## ZESPÓŁ ARTYSTYCZNY

*Reżyserzy: w bież. sez.* - Gustawa Błońska, Karol Borowski, Maksymilian Chmielarczyk, Józef Klejer, Jan Kreczmar, Irena Ładosiówna, Antoni Różycki, Jacek Woszczerowicz.

*Scenografowie: w bież. sez.* - Jarosław Kawa [Jarosław Łukawski], Jerzy Kondracki, Kazimierz Kulecki, Wanda Radziejewicz, Stanisław Teisseyre, Jerzy Torończyk, Zofia Węgiełkowska.

*Aktorzy:* Irena Bielenin (do I 45), Halina Billing (do I 45), Gustawa Błońska, Halina Buyno, Maria Chodecka (do I 45), Sabina Chromińska (do I 45), Stefania Cybulska, Eleonora Frenkiel-Ossowska, Janina Godlewska (do I 45), Maria Gorczyńska, Maria Górecka, Ryszarda Hanin (do I 45), Irena Horecka (do I 45), Hanna Jaraczówna, Justyna Karpińska (do I 45), Stefania Kornacka (do I 45), Halina Kossobudzka (do I 45), Irena Krasnowiecka (do I 45), Karolina Lorenz (Lorenc), Irena Ładosiówna, Janina Macherska, Irena Malkiewicz, Janina Martini, Maria Nochowicz (do I 45), Tamara Paślawska, Hilda Skrzydłowska, Irena Starkówna (do I 45), Janina Tuzinkiewicz (do I 45), Janina Zakrzyńska (do I 45), Maria Zielińska (do I 45), Alina Żeliska, Andrzej Bogucki (do I 45), Zbigniew Borkowski, Maksymilian Chmielarczyk, Zygmunt Chmielewski, Stanisław Kiszka (do I 45), Józef Klejer, Józef Kondrat, Edward Kowalczyk, Janusz Kozłowski (do I 45), Władysław Krasnowiecki (do I 45), Jan Kreczmar (do I 45), Adam Lipiński (do I 45), Mieczysław Łoza, Leon Łuszczewski, Józef Maliszewski (do I 45), Mikołaj Mickiewicz (do I 45), Henryk Modrzewski (do I 45), Marian Nowicki (do I 45), Jerzy Pichelski, Antoni Różycki, Mikołaj Samochocki, Kazimierz Szubka (do I 45), Jerzy Śliwa, Stefan Śródka (do I 45), Jan Świdorski (do I 45), Waławac Waławski, Kazimierz Wichniarz (do I 45), Mieczysław Wielicz (do I 45), Czesław Wołłejko (do I 45), Jacek Woszczerowicz (do I 45), Zygmunt Wroński (do I 45), Aleksander Zelwerowicz (do I 45), Przemysław Zieliński (do I 45).

*Adepci:* Zygmunt Kałużyński.

## REPERTUAR

### PREMIERY

1. Gabriela Zapolska – *MORALNOŚĆ PANI DULSKIEJ*. Reż. Irena Ładosiówna, scen. Jarosław Łukawski, asyst. reż. Zygmunt Kałużyński.

*Obsada:* Dulska – I. Ładosiówna; Dulski – E. Kowalczyk; Hanka – H. Buyno; Mela – M. Zielińska; Hesja – I. Bielenin; Zbyszek – M. Wielicz; Tadrachowa – M. Nochowicz; Lokatorka – M. Górecka; Juliasiewiczowa – I. Starkówna.

Prem. 12 VIII 44.

2. Lucjan Rydel – *JENICY*. Reż. Irena Ładosiówna, scen. Jarosław Kawa, ilustr. muz. Jerzy Śliwa.

*Obsada:* Hado – P. Zieliński; Gerta – M. Nochowicz; Śwityna – I. Ładosiówna; Wichna – M. Zielińska; Dębiec – J. Klejer; Wolfrich - \*\*\*; Pieśń jeńców – M. Górecka.

Prem. 29 VIII 44.

3. Peter Schurek – *MUZYKA NA ULICY (Strassenmusik)*. Reż. Józef Klejer, scen. Jarosław Kawa, Kazimierz Kulecki, oprac. muz. Jerzy Śliwa.

*Obsada:* H. Buyno, M. Górecka, E. Kowalczyk, M. Samochocki, S. Śródka, M. Wielicz, P. Zieliński.

Prem. 13 IX 44.

4. Michał Bałucki – *GRUBE RYBY*. Reż. Maksymilian Chmielarczyk, dek. Kazimierz Kulecki.  
*Obsada*: Onufry Ciaputkiewicz – M. Chmielarczyk; Dorota – I. Ładosiówna; Wanda – I. Bielenin; Burczyński – E. Kowalczyk; Helenka – M. Zielińska; Wistowski – J. Klejer; Henryk – S. Śródka; Pagatowicz – H. Modrzewski; Filip – W. Waclawski.

Prem. 3 X 44.

5. Stefan Żeromski – *UCIEKŁA MI PRZEPIÓRECZKA*. Reż. Irena Ładosiówna, dek. Kazimierz Kulecki.

*Obsada*: Smugon – S. Śródka; Dorota – I. Malkiewicz, M. Zielińska; Księżniczka Celina Sieniawianka – I. Horecka; Bęczkowski – E. Kowalczyk; Przełęcki – J. Klejer; Wilkosz – M. Chmielarczyk; Cichocki – H. Modrzewski; Radostowiec – A. Lipiński; Małowieski – J. Maliszewski; Kleniewicz – M. Wielicz; Bukański – J. Śliwa; Zabrzeziński – P. Zieliński.

Prem. 27 X 44.

6. Stanisław Wyspiański – *WESELE*. Reż. Jacek Woszczerowicz, scen. Stanisław Teisseyre, asyst. reż. E. Wodnarowa, muz. Aleksander Barchacz.

*Obsada*: Gospodarz – W. Krasnowiecki; Gospodyni – I. Horecka; Panna Młoda – R. Hanin; Pan Młody – J. Świdorski; Marysia – M. Chodecka; Wojtek – M. Mickiewicz; Ojciec – J. Klejer; Dziad – W. Waclawski; Jasiek – K. Szubka; Kasper – C. Wołłejko; Poeta – J. Kreczmar; Dziennikarz – J. Maliszewski; Radczyni – I. Ładosiówna; Ksiądz – M. Chmielarczyk; Maryna – H. Billing; Zosia – J. Karpińska; Haneczka – I. Krasnowiecka; Czepiec – S. Kiszka; Klimina – S. Kornacka; Czepcowa – J. Tuzinkiewicz; Staszek – J. Kozłowski; Kasia – H. Buyno; Rachel – H. Kossobudzka; Żyd – E. Kowalczyk; Muzykant – Z. Wroński; Isia – S. Chromińska; Osoby dramatu: Chochoł – Z. Nowicki; Widmo – M. Wielicz; Stańczyk – J. Woszczerowicz, Rycerz Czarny – J. Przybylski; Upiór – K. Wichniarz; Wernyhora – M. Nowicki.

Prem. 29 XI 44.

7. Aleksander Fredro – *DOŻYWOCIE*. Insc. Aleksander Węgierko, reż. Jan Kreczmar, dek. Stanisław Teisseyre, kost. Wanda Radziejewicz.

*Obsada*: Leon Birbancki – J. Świdorski; Doktor Hugo – J. Maliszewski; Orgon – J. Klejer; Rózia – I. Bielenin; Łatka – J. Woszczerowicz; Twardosz – M. Chmielarczyk; Rafał Lagen – M. Nowicki; Michał Lagen – E. Kowalczyk; Filip – C. Wołłejko.

Prem. 6 I 45.

8. Gabriela Zapolska – *SKIZ*. Reż. Antoni Różycki, scen. Jerzy Torończyk i Jerzy Kondracki.

*Obsada*: Lulu – I. Malkiewicz; Muszka – A. Żeliska; Tolo – A. Różycki; Wituś – J. Pichelski; Lokaj – W. Waclawski.

Prem. 20 III 45.

9. Włodzimierz Perzyński – *LEKKOMYŚLNA SIOSTRA*. Reż. Karol Borowski, scen. Zofia Węgierkowa.

*Obsada*: Henryk Topolski – Z. Chmielewski; Helena – H. Skrzydłowska; Janek Topolski – J. Kondrat; Władysław – M. Chmielarczyk; Maria – I. Malkiewicz; Ada – H. Buyno, H. Jaraczówna; Olszewski – J. Klejer; Lokaj – P. Zieliński.

Prem. 14 IV 45.

10. László Fodor – *MATURA (Erettségi)*. Przekł. Irena Grywińska. Reż. Gustawa Błońska, dek. Zofia Węgierkowa.

*Obsada*: Radca dr Stefan Hori – A. Różycki; Dr Dominik Cibula – Z. Chmielewski; Dr Edward Wolfi – J. Śliwa; Dr Penzek – Z. Borkowski; Dr Federa – M. Łoza; Dr Edmund Spin – J. Klejer; Dr Klotylda Wimmer – G. Błońska; Anna Mathé – J. Ładosiówna; Ewa Kron – M. Górecka; Katarzyna Sidor – J. Martini; Dora Szekker – S. Cybulska; Franciszka Falk – H. Jaraczówna; Ludwika Waren – J. Zakrzyńska; Antoni – J. Kondrat; Ali Krendal – P. Zieliński.  
Prem. 8 V 45.

11. Tadeusz Perkitny – *DROGA DO ŻRÓDEŁ*. Reż. Karol Borowski, scen. Zofia Węgierkowa.

*Obsada*: Z. Chmielewski, J. Klejer, J. Pichelski, A. Żeliska, J. Kondrat, E. Kowalczyk.  
Prem. 5 VI 45.

12. Avery Hopwood – *NASZA ŻONECZKA (Our Little Wife)*. Przekł. Władysław Laudyn. Reż. Irena Ładosiówna, dek. Zofia Węgierkowa.

*Obsada*: Dodo Warren – M. Górczyńska; Herbert – J. Pichelski; Bobby Brown – J. Kondrat; Ange – M. Zielińska; Dr Eliot – J. Klejer; Fanny – H. Skrzydłowska; Tommy – J. Śliwa; Hugg – M. Chmielarczyk; Darcy – W. Waclawski; Georges Haywood – E. Kowalczyk.  
Prem. 26 VI 45.

13. George M. Watters i Artur Hopkins – *ARTYŚCI (Burlesque)*. Przekł. Stanisława Kuszelewska. Reż. Karol Borowski, scen. Zofia Węgierkowa, muz. Bronisław Brok, J. Czerwiński i Stefan Rembowski, układ tańca Jadwiga Wirska.

*Obsada*: Bonny – J. Malkiewicz; Gussie – E. Frenkiel-Ossowska; Mazzie – A. Żeliska; Sylwia Marco – M. Górecka; Skid – J. Kondrat; Harvey Howel – J. Pichelski; Lefty – M. Chmielarczyk; Bozo – E. Kowalczyk; Jimmy – P. Zieliński; Jerry Evans – J. Śliwa; Ackerman – J. Klejer; Kelner – W. Waclawski.  
Prem. 24 VII 45.

14. Gaston de Caillavet i Robert de Fleurs – *PAPA (Papa)*. Przekł. Z. Kawecki. Reż. Antoni Różycki, dek. Zofia Węgierkowa.

*Obsada*: Hrabia de Larzac – A. Różycki; Jan Bernard – J. Pichelski; Ksiądz Jocas – M. Chmielarczyk; Charmenil – E. Kowalczyk; Rejent Verviers – P. Zieliński; Aubrin – W. Waclawski; Georginia Coursan – J. Martini; Kolett Toury-Melcourt – M. Górecka; Janka Aubrin – S. Cybulska; Katarzyna – K. Lorenc.  
Prem. 28 VIII 45.

## **Łowicz**

### **Teatr Ludowy Ziemi Łowickiej**

ul. Pijarska 1

Teatr mieści się w Domu Ludowym w Łowiczu. Działa od 18 II 1945 do 27 VIII 1945. Zespół gra w Łowiczu i w okolicznych miejscowościach.

KIEROWNICTWO

Józef Tylko-Tylczyński *dyr.* (do połowy IV 45), Zenon Laurentowski *kier. lit.* (do połowy IV 45), *dyr.* (od połowy IV 45).

## ZESPÓŁ ARTYSTYCZNY

Helena Górską, A. Gretel, Eugenia Kossakówna, M. Popielówna, C. Aniołkiewicz, W. Dłużniewski, Zenon Laurentowski, J. Rygier, T. Szeliga, H. Turski, R. Wasilewski, K. Zarzycki.

## REPERTUAR

### PREMIERY

1. *NA SWOJSKĄ NUTE*. Rewia ludowa w XIV obrazach z udziałem całego zespołu.  
Prem. 18 II 45.
2. Włodzimierz Perzyński – *LEKKOMYŚLNA SIOSTRA*. Reż. Zenon Laurentowski.  
Prem. II 45.
3. Program rozrywkowy z okazji Święta Łowicza z udziałem całego zespołu.  
Prem. 13 V 45 w Ogrodzie Saskim w Łowiczu.

## Łódź

### Teatr Powszechny - Teatr Powszechny TUR

ul. Obrońców Stalingradu 21

Siedziba w gmachu Niemieckiego Towarzystwa Śpiewaczego. Gmach zbudowany w 1910. Od V 1945 nazwa Teatr Powszechny, od 10 VII 1945 - Teatr Powszechny TUR.  
Scen: 1 (ul. Obrońców Stalingradu 21, miejsc 660).

### KIEROWNICTWO

Mieczysław Stawski *dyr.*

### ZESPÓŁ ARTYSTYCZNY

*Reżyserzy: w bież. sez.* - Stanisław Daczyński, Leonia Jabłonkówna, Kazimierz Wilamowski.  
*Scenografowie: w bież. sez.* - Jan Rybkowski.  
*Aktorzy:* m.in. Dyoniza Bartosiewicz, Eugenia Brantówna, Bronisława Bronowska, Leokadia Jurdzińska, Halina Kalinowska, Natalia Lerska, Leokadia Pilarska, Hanna Radwanówna, Anna Szczęsna, Lena Wilczyńska, Hala Wolańska, Bolesław Bolkowski, Janusz Cegiełka [Szyndler], Jerzy Darski, Bronisław Gałęcki, Janusz Halicki, Kazimierz Jarocki, Bolci Kamiński, Karol Łabędzki, Tadeusz Łowicki, Józef Maliszewski (od III 45), Józef Pilarski, Juliusz Przybylski, Eugeniusz Rawski.

## REPERTUAR

### PREMIERY

#### 1. *NASZA JEST ŁÓDŹ.*

*Obsada:* B. Bronowska; L. Jurdzińska; L. Wilczyńska; N. Lerska; H. Wolańska; H. Radwanówna; A. Szczęsna; D. Bartosiewicz; L. Pilarska; K. Jarocki; J. Pilarski; E. Rawski; J. Cegielka; B. Bolkowski; T. Łowicki; J. Halicki; B. Gałęcki i inni.

Prem. 8 III 45.

#### 2. Bolesław K. Stefański - *PANNA REKRUTEM.* *Oprac. i teksty piosenek* Eugeniusz Rawski, *reż.* Bolesław Bolkowski.

*Obsada:* E. Brantówna; N. Lerska; L. Pilarska; H. Wolańska; B. Bolkowski; J. Cegielka; E. Rawski.

Prem. III 45.

#### 3. Józef Rączkowski - *WÓZ DRZYMAŁY.* *Reż.* Józef Pilarski.

*Obsada:* B. Bronowska; H. Kalinowska; J. Darski; B. Gałęcki; J. Halicki; K. Jarocki; B. Kamiński; T. Łowicki; J. Pilarski.

Prem. IV 45.

#### 4. Wsiewołod Iwanow - *PARTYZANT.* *Reż.* Mieczysław Stawski.

Prem. V 45, 40x (9194).

#### 5. Gabriela Zapolska - *PANNA MALICZEWSKA.* *Reż.* Stanisław Daczyński i Leonia Jabłonkówna, *scen.* Jan Rybkowski.

Prem. VI 45, 20x.

## Teatr Wojska Polskiego

ul. Cegielniana 27

Powstał 1 VI 1943 w Sielcach nad Oką jako T. Żołnierza. 16 III 1944 został przemianowany na T. I Armii Wojska Polskiego; przybył do Lublina 27 III 1944 i połączony z zespołem teatru lubelskiego, przyjął 28 X 1944 nazwę Teatru Wojska Polskiego.

Gmach dawnego Teatru Miejskiego. Adaptowany dla teatru w 1909 wg proj. Dawida Landego, przebudowany po pożarze w 1911 przez Stabelskiego, Millera i Banasza.

Scen: 1 (ul. Cegielniana 27, miejsc 412).

### KIEROWNICTWO

Władysław Krasnowiecki *dyr. art.* (od 23 IX 43), Marian Meller *dyr. adm.*, Adam Ważyk *kier. lit.*, Mieczysław Mierzejewski *kier. muz.*

### ZESPÓŁ ARTYSTYCZNY

*Reżyserzy: w bież. sez.* – Stanisław Daczyński, Juliusz Osterwa, Edmund Wierciński, Jacek Woszczerowicz, Aleksander Zelwerowicz.

*Scenografowie: w bież. sez.* – Wojciech Krzysztofiak, Stanisław Teisseyre.

*Choreografowie: w bież. sez.* - Jadwiga Hryniewiecka.

*Aktorzy:* Elżbieta Barszczewska, Halina Billing, Janina Bogucka, Seweryna Broniszówna, Maria Chodecka, Sabina Chromińska, Halina Czengery, Bronisława Gersonówna, Janina Godlewska, Maria Gorczyńska, Jadwiga Gosławska, Antonina Górecka, Zofia Grabowska, Ryszarda Hanin, Irena Horecka, Jadwiga Hryniewiecka, Leonia Jabłonkówna, Halina Jezierska, Justyna Karpińska, Halina Kossobudzka, Irena Krasnowiecka, Elżbieta Łabuńska, Wanda Łuczycka, Zofia Małynicz, Zofia Mrozowska, Danuta Pietraszkiewicz, Lidia Prochnicka, Barbara Rachwalska, Janina Romanówna, Janina Tuzinkiewicz, Estera Wodnarowa, Lidia Zamkow, Maria Zielińska, Andrzej Bogucki, Wojciech Brydziński, Stanisław Bryliński, Stanisław Bugajski, Gustaw Buszyński, Seweryn Butrym, Stanisław Daczyński, Władysław Grabowski, Stanisław Grolicki, Władysław Godik, Tadeusz Jastrzębowski, Władysław Krasnowiecki, Jan Kreczmar, Włodzimierz Kwaskowski, Janusz Kozłowski, Andrzej Łapicki, Józef Maliszewski, Mikołaj Mickiewicz, Henryk Modrzewski, Marian Nowicki, Juliusz Przybylski, Jarosław Skulski, Stefan Śródka, Jan Świdorski, Władysław Sheybal, Kazimierz Szubka, Zygmunt Urbański, Kazimierz Wichniarz, Jacek Woszczerowicz, Czesław Wołłejko, Marian Wyrzykowski, Aleksander Zelwerowicz.

## REPERTUAR

### PREMIERY

1. Stanisław Wyspiański - *WESELE*. Reż. Jacek Woszczerowicz, scen. Stanisław Teisseyre, muz. Aleksander Barchacz, *kapelmistrz* Edward Wejman, *asyst. reż.* Estera Wodnarowa.

*Obsada:* Osoby: Gospodarz - W. Krasnowiecki; Pan Młody - J. Świdorski; Marysia - M. Chodecka, I. Żuchowicz; Ojciec - W. Kwaskowski; Jasiek - S. Śródka; Poeta - J. Kreczmar, M. Wyrzykowski; Radczyni - Z. Grabowska, B. Gersonówna; Maryna - E. Barszczewska, Z. Mrozowska; Czepiec - K. Wichniarz; Klimina - S. Broniszówna; Staszek - J. Kozłowski, A. Łapicki; Żyd - S. Bryliński; Muzykant - W. Szezybal, K. Szubka; Gospodyni - I. Horecka; Panna Młoda - R. Hanin; Wojtek - M. Mickiewicz; Dziad - S. Butrym; Kasper - T. Jastrzębowski, C. Wołłejko; Dziennikarz - J. Maliszewski; Ksiądz - A. Zelwerowicz; Zosia - J. Karpińska; H. Czengery; Haneczka - I. Krasnowiecka; Czepcowa - D. Pietraszkiewicz; Kasia - A. Górecka; Rachel - H. Kossobudzka; Isia - S. Chromińska; Osoby dramatu: Chochoł - S. Grolicki, J. Rakowiecki; Widmo - S. Bugajski; Stańczyk - J. Woszczerowicz, S. Daczyński; Rycerz Czarny - J. Przybylski; Upiór - J. Skulski; Wernyhora - M. Nowicki.

Prem. 22 III 45.

2. Aleksander Fredro - *DOŻYWOCIE*. Reż. Jan Kreczmar wg *insc.* Aleksandra Węgierki, *dek.* Stanisław Teisseyre, *kost.* Wanda Radziejcz.

*Obsada:* Leon Birbancki - A. Bogucki; Doktor Hugo - J. Świdorski; Orgon - S. Bryliński; Rózia, córka Orgona - H. Jezierska; Łatka - J. Woszczerowicz; Twardosz - S. Grolicki; Rafał Lagena - S. Butrym; Filip - C. Wołłejko.

Prem. 14 IV 45.

3. Molière - *ŚWIĘTOSZEK (Tartuffe)*. *Przekł.* Tadeusz Boy-Żeleński. Reż. Aleksander Zelwerowicz, *insc.* Stanisław Daczyński, *scen.* Stanisław Teisseyre i Adam Gerzabek, *ilustr. muz.* Mieczysław Mierzejewski.

*Obsada:* Pani Pernelle, matka Orgona - S. Broniszówna; Orgon, mąż Elwiry - W. Grabowski, S. Butrym; Elwira, druga żona Orgona - Z. Grabowska; Damis, syn Orgona z pierwszego

małżeństwa – A. Łapicki; Marianna, córka Orgona – J. Gosławska; Walery, zalotnik Marianny – C. Wołłejko; Kleant, szwagier Orgona – K. Wichniarz; Tartuffe, świętoszek – S. Daczyński; Doryna, pokojowa Marianny – J. Karpińska, R. Hanin; Pan Zgoda, woźny – W. Godik, S. Bugajski; Oficer gwardii – T. Jastrzębowski; Flipote, pokojowa pani Pernelle – H. Jezińska. Prem. 1 VI 45.

4. Juliusz Słowacki – *FANTAZY CZYLI NOWA DEJANIRA*. Reż. i insc. Juliusz Osterwa, dek. Stanisław Teisseyre, kost. Adam Gerżabek, ilustr. muz. Mieczysław Mierzejewski, asyst. reż. Danuta Pietraszkiewicz, Halina Jezińska.

*Obsada*: Hrabia Respekt, były marszałek powiatowy – G. Buszyński; Hrabina Respektowa, jego żona – J. Godlewska; Diana, Stella (ich córki) – E. Barszczewska, Z. Mrozowska; Hrabia Fantazy Dafnicki – J. Kreczmar; Rzecznicki, marszałek powiatowy, jego przyjaciel – S. Grolicki; Hrabina Idalia, rozwódka, sąsiadka Respektów – J. Romanówna; Ksiądz Loga, kapelan – W. Brydziński; Waldemar Hawryłowicz, rodem Czerkies, stary major rosyjski – W. Krasnowiecki, K. Wichniarz; Jan, zesłany na Sybir – M. Wyrzykowski; Kajetan, kamerdyner hr. Respektów – K. Szubka; Helenka, pokojowa Idalii – H. Czengery; Lokaj hr. Idalii – A. Bogucki, J. Kozłowski.

Prem. 19 VI 45.

5. *BARYKADY WARSZAWY*. Montaż poetycki. *Montaż calości* Jan Kreczmar, reż. *I części* Leonia Jabłonkówna i Jacek Woszczerowicz, reż. *II części* Jan Kreczmar, reż. *III części* Dobiesław Damiński, dek. Jan Rybkowski, asyst. reż. Włodzimierz Kwaskowski.

*Obsada*: Cz. I. 1. Adam Mickiewicz – *SALON WARSZAWSKI (z DZIADÓW)*: Hrabia – A. Bogucki; Dama I – Z. Grabowska; Dama II – B. Rachwalska; Kamerjunkier – C. Wołłejko; Szambelan – W. Grabowski; Generał – K. Wichniarz; Literat I – S. Butrym; Literat II – S. Żeleński; Mistrz ceremonii – W. Godik; Adolf – M. Wyrzykowski; Młoda Dama – H. Billing; Jeden z Młodych – A. Łapicki; Gurowski – S. Bugajski; Nabelak – L. Pietraszkiewicz; Wysocki – J. Kreczmar; 2. Stanisław Wyspiański – *POD POMNIKIEM SOBIESKIEGO (z NOCY LISTOPADOWEJ)*: Goszczyński – J. Świdorski; Nabelak – L. Pietraszkiewicz; Podchorąży – S. Bugajski; I Głos – A. Łapicki; II Głos – W. Kwaskowski; III Głos – W. Chajutin; 3. Stanisław Wyspiański – *KORA (z NOCY LISTOPADOWEJ)*: Z. Małynicz; Cz. II. 1. *ZGASŁY DLA NAS... (pieśń z 1863 r.)*: chór artystów TWP; 2. *ROK 1863. a)* Józef Ignacy Kraszewski – *DZIECIĘ STAREGO MIASTA (fragm.)*: I. Horecka; *b)* Cyprian Kamil Norwid – *DO WROGA*: M. Wyrzykowski; *c)* *MANIFEST POWSTAŃCZY Z 1863 R.*: G. Buszyński; *d)* M. Romanowski – *SZTANDARY POLSKIE NA KREMLU*: W. Krasnowiecki; *e)* *Z pism CZERWONEGO KSIĘCIA*: G. Buszyński; 3. Stefan Żeromski – *BAL (fragm. z RÓŻY)*: Gość I – A. Bogucki; Gość II – C. Wołłejko; Gość III – T. Jastrzębowski; Gość IV – K. Szubka; Śluz – S. Butrym; Pan Łysiejący – S. Grolicki; Pan Roztargniony – S. Żeleński; Pan Starszy – G. Buszyński; Młodzieniec Złośliwy – A. Łapicki; Czarowic – J. Woszczerowicz; Kostium I – M. Chodecka; Kostium II – W. Chajutin; 4. Stefan Żeromski – *KRATY (fragm. z RÓŻY)*: J. Woszczerowicz; 5. *NA BARYKADY (pieśń)*: chór artystów TWP; Cz. III. 1. *SALON 1939 (z WĘZŁÓW ŻYCIA Zofii Nalkowskiej)*: Generał – J. Skulski; Pułkownik – M. Nowicki; Stary Profesor – S. Grolicki; Młody Dyplomata – A. Bogucki; Prokurator – S. Żeleński; Córka Ministra – A. Górecka; Były Minister – S. Butrym; Młody człowiek I – J. Świdorski; Młody człowiek II – A. Bogucki; Poseł – W. Kwaskowski; Minister – W. Godik; Żona Generała – Z. Grabowska; Młody Adwokat – W. Chajutin; 2. Władysław Broniewski – *BAGNET NA BRON*: L. Pietraszkiewicz; 3. J. Braun – *BALLADA O WARSZAWIE (fragm. I)*: H. Kossobudzka; 4. Wiersz nieznanego autora – *KILIŃSKI*: A. Zelwerowicz; 6. J. Braun – *BALLADA O WARSZAWIE (fragm. II)*: J. Skulski; 7. Mieczysław Jastrun – *DEDYKACJA*: C.

Wołlejko; 8. E. Szumańska – WYMARSZ: Z. Mrozowska; 9. Adam Ważyk – *SERCE GRANATU*: J. Kreczmar; 10. Stanisław Wyspiański – *ŁUKASIEWICZ (z NOCY LISTOPADOWEJ)*: W. Brydziński.

Prem. 2 VIII 45, 5x.

6. Leonid Rachmanow - *NIESPOKOJNA STAROŚĆ (Biezspakojnaja starost)*. Przekł. Paweł Hertz. Reż. Marian Wyrzykowski i Aleksander Zelwerowicz, scen. Wojciech Krzysztofiak.

*Obsada*: Poleżajew, Dymitr Hilarionowicz, profesor, rzeczywisty i honorowy członek wielu towarzystw naukowych, uniwersytetów i akademii całego świata z wyjątkiem Petersburskiej akademii nauk, gdzie kandydatura jego przepadła, lat 74 – A. Zelwerowicz; Maria Lwowna, jego żona, lat 62 – Z. Małynicz; Worobjew, Wincenty Michajłowicz, docent, uczeń Poleżajewa, lat 32 – S. Żeleński, H. Modrzewski; Boczarow, Michał Makarowicz, student, lat 24 – K. Wichniarz, M. Mickiewicz; Kuprijanow, marynarz, dowódca patrolu – J. Skulski; Dozorca domu – W. Kwaskowski; Żołnierz – K. Szubka; Kucharka – B. Rachwalska; Pierwszy student – S. Bugajski; Drugi student – Z. Urbański; Pierwsza studentka – D. Pietraszkiewicz; Druga studentka – H. Jezierska.

Praprem. 8 VIII 45, 20x.

## **Dziecięcy Teatr Kukielek RTPD**

ul. Piotrkowska 243

Sala Centralnego Robotniczego Domu Kultury, będąca lokalem byłego niemieckiego towarzystwa śpiewaczego.

Scen: 1 (ul. Piotrkowska 243).

### **KIEROWNICTWO**

Marian Gluth *dyr. i kier. art.*, Marian Mikuta *kier. lit.*, Maciej Zaleski *kier. muz.*

### **ZESPÓŁ ARTYSTYCZNY**

*Reżyserzy*: Marta Janic.

*Scenografowie*: Jadwiga Niemcowa.

*Aktorzy*: Wanda Bayer, Krystyna Drapińska, Magdalena Dzieńniakowska, Maria Garstecka, Cecylia Izygrymówna, Zofia Jędrusik, Wiktoria Parecka, Regina Waraszkiewicz, Irena Winiarska, Ludwik Benoit, Anatol Kobylński, Stefan Krysiak, Krzysztof Kurzątkowski, Włodzimierz Skoczylas, Bolesław Stępniewicz, Jan Sztudynger.

### **REPERTUAR**

#### **PREMIERY**

1. Maria Kownacka - *BAJOWE BAJECZKI*. Reż. Marta Janic, scen. Jadwiga Niemcowa, muz. Jan Wesołowski.

*Obsada*: Baj, Smok – K. Kurzątkowski; Szewczyk, Trębacz II, Tomek – B. Stępniewicz; Królewna, Trębacz I – Z. Jędrusik; Kot, Rycerz I – R. Waraszkiewicz; Ochmistrzyńni, Marysia –

M. Dzieniakowska; Szara godzinka, Czarownica, Rycerz II – C. Izygrymówna; Świerszczyk, Siwek Złotogrzywek – M. Garstecka; Król – J. Sztaudynger.  
Prem. 1 V 45, 10x (3 500).

2. Maria Kownacka - *CZTERY MILE ZA PIEC*. Reż. Marta Janic, scen. Jadwiga Niemcowa, oprac. muz. Anna Osser.

*Obsada*: Zofia – Z. Jędrusik; Staś, Kot, Babuleńka – R. Waraszkiewicz; Pies, Ojciec Wirgiliusz, Berek Kucany – A. Kobylański; Piec, Wilk, Czarny Lud – K. Kurzątkowski; Baj, Kusy Janek, Michał I – B. Stępniewicz; Petronelka, Świerszcz, Ciuciubabka, Myszka I - I. Winiarska; Zając, Myszka II, Michał II – M. Garstecka; Lis, Koziółek – W. Parecka; Jaworowi Ludzie, Stadko gęsi, Wiatrak; Dzieci – chór aktorów.  
Prem. 15 VI 45, 27x (8 081).

## Poznań

### Teatr Wielki

ul. Fredry 9

Mieści się w gmachu wybudowanym w 1910 dla teatru niemieckiego wg proj. Maxa Littmana. Działa jako instytucja miejska; inauguracja działalności operowej po II wojnie świat. 15 IV 1945.

Scen: 1 (ul. Fredry 9, miejsc 921).

### KIEROWNICTWO

Zygmunt Wojciechowski *dyr.* (od 25 II 45), Stanisław Miszczyk *kier. baletu* (od V 45).

### ZESPÓŁ ARTYSTYCZNY:

*Dyrygenci: w bież. sez.* - Zdzisław Jahnke, Marian Szczęsnowski, Marian Weigt, Zygmunt Wojciechowski.

*Reżyserzy: w bież. sez.* - Maria Janowska-Kopczyńska, Bolesław Horski.

*Scenografowie: w bież. sez.* – Stefan Janasik, Zygmunt Szpingier.

*Choreografowie: w bież. sez.* - Bronisław Mikołajczak, Stanisław Miszczyk.

*Soliści śpiewacy: w bież. sez.* - Hanna Dobrzanka, Zofia Fedyczkowska, Maria Janowska-Kopczyńska, Jadwiga Musielewska, Felicja Kurowiak-Filingerowa, Helena Stroińska-Doruchowa, Emma Szabrańska, Katarzyna Wesolkówna, Mirosława Wróblewska, Stanisława Zawadzka, Władysław Bratkiewicz, Antoni Farulewski, Bolesław Horski, Eugeniusz Janicki, Cezary Kowalski, Nicefor Krysztof, Jan Kwaśniewski, Marian Leszcz-Mirski, Zygmunt Mariański, Radzisław Peter, Robert Sauk, Łukasz Sokołowski, Ludwik Sulikowski, Witold Szpingier, Stanisław Winięcki, Ignacy Wiśniewski, Józef Woliński, Waclaw Wronecki, Edmund Zalewski, Hugo Zathej.

*Soliści baletu: w bież. sez.* – Maria Altmanówna, Nina Grzegorzewska, Małgorzata Kassówna, Helena Kwaśniewska, Halina Mazurkiewicz-Rudakowa, Stanisława Selmówna, Bronisław Mikołajczak, Stanisław Miszczyk.

## REPERTUAR

### PREMIERY

1. *WIECZÓR ARTYSTYCZNY*. *Kier. muz.* Marian Szczęsnowski, *reż.* Bolesław Horski, *choreogr.* Bronisław Mikołajczak.

*Obsada:* H. Dobrzanka, M. Janowska-Kopczyńska, M. Kassówna, H. Kwaśniewska, E. Szabrańska-Lesznerowa, B. Horski, M. Leszcz-Mirski, Z. Mariański, B. Mikołajczak, L. Sulikowski, S. Winiecki oraz Stanisław Strugarek (konferansjerka) i Tadeusz Szulc (skrzypce).  
Prem. 7 IV 45.

Otwarcie gmachu Opery po II wojnie światowej.

2. Karol Kurpiński — *KRAKOWIACY I GÓRALE*. *Libr.* Jan Nepomucen Kamiński wg sztuki Wojciecha Bogusławskiego. *Kier. muz.* Zygmunt Wojciechowski, *reż.* Bolesław Horski, *insc. plast.* Zygmunt Szpingier, *kost.* Stefan Janasik, *choreogr.* Stanisław Miszczyk.

*Obsada:* Pysznicki – M. Leszcz-Mirski; Bartłomiej – H. Zathej; Dorota – M. Janowska-Kopczyńska; Basia – Z. Fedyczkowska; Zosia – J. Musielewska; Miechodmucha – B. Horski; Bardos – S. Winiecki; Ekonom – W. Bratkiewicz; Wawrzyniec – E. Janicki; Stach – R. Peter; Jasiek – I. Wiśniewski; Bryndus – Z. Mariański; Morgal – J. Kwaśniewski; Świstos – Ł. Sokołowski; Kwicołap – A. Farulewski; Pastuch – E. Zalewski; solowe partie baletowe:  
Prem. 2 VI 45, 74x do XI 45.

Inauguracja działalności Opery po II wojnie światowej.

3. Giuseppe Verdi — *RIGOLETTO*. *Libr.* Francesco Maria Piave wg dramatu Victora Hugo *Król się bawi*. *Przekł.* Anna Kaczmarowa. *Kier. muz.* Zygmunt Wojciechowski, *reż.* Maria Janowska-Kopczyńska, *scen.* Zygmunt Szpingier, *choreogr.* Stanisław Miszczyk.

*Obsada:* Księżę Mantui – J. Woliński; Rigoletto – C. Kowalski; Gilda – Z. Fedyczkowska; Sparafucile – H. Zathej; Magdalena – M. Janowska-Kopczyńska; Hr. Monterone – W. Szpingier, W. Wronecki, R. Sauk; Marullo – Z. Mariański; Hr. Ceprano – N. Krysztof, W. Szpingier; Hrabina Ceprano – F. Kurowiak; Borsa – I. Wiśniewski; Paź – M. Wróblewska; Giovanna – K. Wesołkówna.

Prem. 6 VII 45, 31x do XI 45.

## Teatr Polski

ul. 27 Grudnia 8/10

Mieści się w gmachu wybudowanym w 1875 ze składek społeczeństwa wg proj. Stanisława Hebanowskiego. Po II wojnie światowej wznowił działalność teatralną 27 IV 1945 jako instytucja miejska (pierwszy poranek artystyczny 15 III 1945).

Scen: 1 (Teatr Polski, ul 27 Grudnia 8/10, miejsc 475).

### KIEROWNICTWO

Władysław Stoma *kier. art.*, Stefan Gritzman-Drewicz *kier. adm.*, Wanda Karczewska *kier. lit.*, Józef Kirschke *sekretarz*.

### ZESPÓŁ ARTYSTYCZNY

*Reżyserzy:* Emil Chaberski; *w bież. sez.* – Stefan Drewicz, Władysław Neubelt, Leszek Stępowski,

*Scenografowie:* Stefan Zandecki; *w bież. sez.* – Jan Piasecki, Zygmunt Szpingier.

*Aktorzy:* Zofia Barwińska, Anna Belina-Jackowska, Hanna Bielska, Olga Bielska, Helena Czechowska, Anna Dobrzanka, Irena Erhardtówna, Irena Jaglarzowa, Janina Marisówna, Nuna Młodziejowska-Szczurkiewiczowa, Adela Olańska, Antonina Podgórska, Jolanta Skubniewska, Kazimiera Szyszko-Bohusz, Bronisława Wojciechowska, Halina Ziółkowska, Katarzyna Żbikowska, Irena Żuchowicz, Józef Andrzejewski, Roman Dereń, Aleksander Dzwonkowski, Lucjan Dytrych, Mieczysław Jasiołkowski, Tadeusz Jastrzębowski, Ryszard Kierczyński, Waław Kędziora, Józef Kostecki [Józef Kostuch-Kostecki], Marian Mirski, Władysław Neubelt, Józef Niewęglowski, Zygmunt Noskowski, Marian Nowakowski, Kazimierz Przysański (od 1 IV 45), Czesław Różnowski, , Lech (Leszek) Stępowski, Stanisław Winiecki; *w bież. sez.* – Stefan Drewicz, Władysław Stoma.

## REPERTUAR

### PREMIERY

1. Stefan Żeromski — *UCIEKŁA MI PRZEPIÓRECZKA*. Reż. zespołowa, dek. Jan Piasecki.  
*Obsada:* Smużoń – M. Jasiołkowski; Dorota – H. Bielska; Księżniczka Sieniawianka – H. Czechowska; Bęczkowski – R. Dereń; Przełęcki – L. Stępowski; Wilkosz – Z. Noskowski; Ciekocki – L. Dytrych; Radostowiec – K. Przysański; Małowieski – W. Neubelt; Kleniewicz – A. Dzwonkowski; Bukański – J. Kostecki; Zabrzeziński – J. Niewęglowski.

Prem. 27 IV 45, 38x (17 914).

Inauguracja działalności po wojnie.

2. Aleksander Fredro — *DAMY I HUZARY*. Reż. Leszek Stępowski, dek. Jan Piasecki.  
*Obsada:* Major – W. Stoma; Rotmistrz – L. Dytrych; Kapelan – W. Neubelt; Edmund – J. Niewęglowski; Orgonowa – A. Podgórska; Dyndalska – B. Wojciechowska; Panna Aniela – H. Czechowska; Zofia – J. Marisówna; Józia – H. Bielska; Zuzia – I. Jaglarzowa; Fruzia – J. Skubniewska; Grzegorz – A. Dzwonkowski; Rembo – K. Przysański.

Prem. 18 V 45, 45x (24 605).

3. Gabriela Zapolska — *MORALNOŚĆ PANI DULSKIEJ*. Reż. Władysław Neubelt, dek. Jan Piasecki.

*Obsada:* Dulska – K. Żbikowska; Dulski – Z. Noskowski; Zbyszko – A. Dzwonkowski; Hesja – J. Marisówna; Mela – H. Ziółkowska; Juliasiewiczowa – I. Jaglarzowa; Lokatorka – Z. Barwińska; Hanka – O. Bielska; Tadrachowa – B. Wojciechowska.

Prem. 30 VI 45, 48x (19 331).

4. Wanda Karczewska — *ZIEMIA OSKARŻA (Przejrzały oczy nasze)*. Insc. i reż. Stefan Drewicz, dek. Zygmunt Szpingier, ilustr. muz. Jerzy Młodziejowski.

*Obsada:* Jan Emanuel – L. Stępowski; Marek Emanuel – M. Jasiołkowski; Ernest Gotard – M. Serwiński; Adamowski – W. Neubelt; Bałaban – Z. Noskowski; Matysiak – J. Kostecki; Józefowa – A. Podgórska; Julek – x x x; Przewodniczący Sądu – W. Stoma; Stopnicki – x x x; Oskarżony – x x x; Kelner – J. Andrzejewski; Uciekinier – J. Niewęglowski; Kobiety – H. Bielska, H. Czechowska, I. Jaglarzowa, J. Marisówna, J. Skubniewska, B. Wojciechowska, K. Żbikowska; Harcerze – x x x; Więzień I – Z. Wojdan; Więzień II – S. Drewicz; Więzień III – x

x x; Stein – K. Przysański; Gruda – L. Dytrych; Bonecka – Z. Barwińska; Kurtz – R. Dereń; Kolatzky – M. Mirski.  
Praprem. 18 VIII 45 [18 VII 45], 15x (7 050).

## **Poznański Teatr Marionetek**

ul. Św. Marcin 8

Budynek należący do dawnego domu parafialnego.

9 IV 1945 wydane zostało przez Zarząd Miejski upoważnienie dla Haliny Lubicz do przejęcia na potrzeby teatru salki w tym budynku.

Scen: 1 (ul. Święty Marcin 8).

### **KIEROWNICTWO**

Halina Lubicz *dyr.*, Stanisław Strugarek *kier. lit.*, Ryszard Gardo *kier. muz.*, Janusz Mazur *kier. plast.*

### **ZESPÓŁ ARTYSTYCZNY**

*Reżyserzy: w bież. sez. - Halina Lubicz.*

*Scenografowie: w bież. sez. - Stanisław Fajfer, Janusz Mazur.*

*Aktorzy: Wiktoria Dobra, Irena Napieralska, Krystyna Olejniczak, Janina Ratajska, Wacław Kędziora, Eugeniusz Kotarski, Bogdan Kujawa, Stanisław Krauze, Jan Pękała, Marian Urbaniak.*

### **REPERTUAR**

#### **PREMIERY**

1. Henryk Żuchowski - *ŚPIEWAK LEŚNY*. Reż. Halina Lubicz, *dek. i lalki* Janusz Mazur, Stanisław Fajfer, *muz.* Ryszard Gardo.

Prem. 17 IV 45.

2. Stanisław Krauze - *KUBUŚ KOWALEM*. Józef Baranowski - *W STARYM ZAMCZYSKU*. Reż. Halina Lubicz, *dek. i lalki* Janusz Mazur, Stanisław Fajfer, *muz.* Ryszard Gardo.

Prem. 22 IV 45.

3. Stanisław Strugarek - *KUBUŚ WĘDROWIEC*. Reż. Halina Lubicz, *dek.* Janusz Mazur, *lalki* Stanisław Fajfer.

Prem. 2 VII 45.

4. Stanisław Fiszer - *ŚPIĄCA KRÓLEWNA*. Reż. Halina Lubicz.

Prem. 14 VIII 45.

## **Rzeszów**

## Teatr Narodowy - Teatr Ziemi Rzeszowskiej

ul. Tannebauma 7

Teatr rozpoczyna swoją działalność w październiku 1944, do grudnia 1944 pn. Teatr Narodowy, następnie pn. Teatr Ziemi Rzeszowskiej. Początkowo, od października 1944 do 30 września 1945, siedzibą teatru była sala Żydowskiego Domu Kultury przy ul. Tannenbauma 7.

Scen: 1( ul. Tannenbauma 7 ).

### KIEROWNICTWO

Bogdan Proskurnicki *dyr.* (od 1 IX 1944 do 1 X 1945), Stefania Gintel – Domańska *kier. art.* (od 1 X 1944 – 1 VI 1945 ), Antoni Graziadio *wicedyr. admin.*(od 1 V 1945).

### ZESPÓŁ ARTYSTYCZNY

*Reżyserzy:* Gustawa Błońska, Stefania Gintel-Domańska, Władysław Konarski, Bogdan Proskurnicki.

*Scenografowie:* A. Biederman, Tadeusz Jaśkiewicz, Kazimierz Krajewski, Eugenia Świzdor – Dragan, Kazimierz Zakrzewski.

*Aktorzy:* Danuta Cwynarówna, Wiktoria Felczyńska, Stefania Gintel-Domańska, Zofia Gorczyńska, Barbara Konkolówna, Wanda Śliwówna, Janina Śmiałowska, Antoni Felczyński, Adam Hanuszkiewicz (adept), Leszek Illukiewicz, Władysław Konarski, Józef Kondrat, Roman Kowalski, Ryszard Kowalski, Władysław Kowalski, Marian Łącz (adept), Sławomir Misiurewicz, Henryk Mokrzycki, Antoni Odrowąż-Felczyński, Jerzy Szpunar, Tadeusz Turkiewicz, Kazimierz Dejmek (adept), Ignacy Machowski (adept).

*Śpiewacy:* Janina Taszycka, Juliusz Bieńkowski.

*Tancerze:* Irena Czyżewska, Barbara Konkolówna, Helena Kręczek, Izabella Sieńko. Wanda Śliwówna.

### REPERTUAR

#### PREMIERY

1. Stanisław Wyspiański – *WESELE*. Akt II. (fragmenty). *Reż.* Władysław Konarski, Koncert orkiestry symfonicznej pod dyr. M. Weigta.

*Obsada:* Gospodarz – W. Konarski, Gospodyni – D. Cwynarówna, Jasiak – K. Dejmek, Kuba – J. Szpunar, Wernyhora – W. Kowalski.

Prem. 25 XI 44.

2. Dymitr Szczegłow – *JEGO WIELKA MIŁOŚĆ*. *Przekł.* Bogdan Proskurnicki, Antoni Kleberg, Franciszek Lipiński. *Reż.* Bogdan Proskurnicki, *scen.* Kazimierz Krajewski.

*Obsada:* Dziewczynka – S. Gintel – Domańska; Ojciec – K. Dejmek; I. Machowski, B. Proskurnicki.

Prem. XI 44 [ 1 IX 45].

3. Włodzimierz Perzyński - *LEKKOMYŚLNA SIOSTRA*. *Reż.* Gustawa Błońska, *scen.* T. Jackiewicz, *kost.* Eugenia Świzdor- Dragan.

*Obsada:* Helenka – G. Błońska; Henryk – J. Kondrat; Ada – S. Domańska; Janek – M. Łącz; Maria – D. Cwynarówna.

Prem. 25 I 45.

4. Walter Kollo - *TYLKO TY*. Reż. Bogdan Proskurnicki, scen. K. K. Krajewski, dyryg. Marian Weigt, Antoni Kleeberg.

Prem. I 45.

5. Roman Niewiarowicz - *GDZIE DIABEŁ NIE MOŻE*. Reż. Stefania Gintel-Domańska, dek. Kazimierz Zakrzewski, kost. Eugenia Świzdor - Dragan.

*Obsada:* Dr. Wincenty Bark – S. Misiurewicz, Janka – S. Domańska, Prezes – R. Kowalski, Fortunat Karpik – A. Odroważ, Józef – I. Machowski, Pacjent – H. Mokrzycki, Kundzia – J. Śmiałowska, Kroczkowa – B. Konkolówna, Wązdecka – W. Śliwówna, Pielęgniarski I – M. Łącz, Pielęgniarski II – L. Illukiewicz.

Prem. II 45.

6. Michał Bałucki - *GRUBE RYBY*. Reż. Władysław Konarski, scen. T. Jackiewicz.

Prem. 6 IV 45.

7. Aleksander Fredro – *ZEMSTA*. Reż. Stefania Gintel-Domańska, oprac. scen. Stanisław Zakrzewski, kost. Eugenia Świzdor.

*Obsada:* Klara – Z. Gorczyńska; Wacław – A. Hanuszkiewicz; Papkin – K. Dejmek; Cześnik – T. Andruchowicz; Rejent – A. Felczyński; Podstolina – W. Felczyńska, D. Cwynarówna; Perelka – I. Machowski; Dyndalski – J. Szpunar.

Prem. 23 IV 45.

8. Antoni Kleeberg - *MIŁOŚĆ NA MARSIE*. Libretto, muz., prolog Antoni Kleeberg, Reż. Bogdan Proskurnicki, opr. sceniczne B. Wacławski, scen. A. Biederman, kost. Eugenia Świzdor, dyryg. Marian Weigt, Tadeusz Głodziński.

Prem. 5 V 45.

9. *KONCERT SŁOWA*. Teksty: Adam Mickiewicz, Maria Konopnicka, Kazimierz Przerwa-Tetmajer, Cyprian Kamil Norwid i inni, dyryg. Tadeusz Głodziński.

*Obsada:* W. Siemaszkowa (słowo), L. Graziadio (śpiew), F. Andruchowicz (skrzypce), Nina Kwiatkowska (akompaniament), Orkiestra Symfoniczna Teatru Ziemi Rzeszowskiej.

Prem. 19 V 45.

## **Sosnowiec** **SOSNOWIEC**

### **Teatr Miejski**

ul. Teatralna 4

Gmach teatru zbudowany prawdopodobnie wg projektu arch. Steczkowskiego w latach 1889-97. Inauguracja po II wojnie światowej 18 II 1945 pod dyrekcją Józefa Pelszyka.

Scen: 1 (ul. Teatralna 4, miejsc 467).

## KIEROWNICTWO

Józef Pelszyk *dyr.*

## ZESPÓŁ ARTYSTYCZNY

*Reżyserzy:* Stanisław Dębicz, Stanisław Kruzer, Jan Nawrocki, Tadeusz Olderowicz.

*Scenografowie:* Władysław Lewandowski, Marian Malina.

*Aktorzy:* Wiktoria Arciszewska, Zofia Bułatówna, Janina Elsner, Pelagia Galkówna, Hanna Hałacińska, Maria Hubert, Wanda Laskowska, Maria Pohorecka, Tamara Ojdanowska, Irena Walińska, Zofia Zońska, Jerzy Chrzanowski, Stanisław Dębicz, Stanisław Janas, Waław Judeyko, Stanisław Kossowski, Stanisław Kruzer, Marian Mariański, Stefan Miedziński, Jan Nawrocki, Tadeusz Olderowicz, Józef Pelszyk, Jan Piątkowski, Jan Zelmozer.

## REPERTUAR

### PREMIERY

1. *WALC W OGONKU...* Wesoła rewia w 2 częściach. *Reż.* Stanisław Kruzer.

*Obsada:* Zofia Bułat, Maria Hubert, Tamara Ojdanowska, Waław Judeyko, Stanisław Kruzer, Stefan Miedziński, Jan Nawrocki, Jan Piątkowski. *Orkiestra pod dyr.* W. Brodzińskiego.  
Prem. 18 II 45.

2. Józef Ignacy Kraszewski - *CHATA ZA WSIĄ*. *Reż.* Jan Nawrocki.

*Obsada:* Zofia Bułatówna, Pelagia Galkówna, Maria Hubert, Tamara Ojdanowska, Jerzy Chrzanowski, Stanisław Janas, Waław Judeyko, Stanisław Kruzer, Stefan Miedziński, Jan Nawrocki, Jan Piątkowski, Jan Zelmozer.  
Prem. 4 III 45.

3. Aleksander Fredro - *DAMY I HUZARY*. *Reż.* Stanisław Dębicz, *scen.* Marian Malina.

*Obsada:* Major - T. Olderowicz; Rotmistrz - J. Piątkowski; Edmund - S. Kossowski; Kapelan - S. Dębicz; Pani Orgonowa - J. Elsner; Pani Dyndalska - M. Pohorecka; Aniela - Z. Zońska; Józia - W. Laskowska; Fruzia - I. Walińska; Grzegorz - W. Judeyko; Rembo - S. Miedziński.  
Prem. 21 IV 45.

4. Lucjan Rydel - *ZACZAROWANE KOŁO*. *Reż.* Stanisław Dębicz, *scen.* Władysław Lewandowski.

Prem. V 45.

5. Maurycy Maeterlinck - *BURMISTRZ Z STYLMONDU (Le Bourgmestre de Stilmund)*.  
*Przekł.* Bolesław Gorczyński.

*Obsada:* m.in. Burmistrz- T. Olderowicz.  
Prem. 2 VI 45.

6. Gabriela Zapolska - *MORALNOŚĆ PANI DULSKIEJ*. *Reż.* Stanisław Dębicz.

*Obsada:* Dulka - W. Arciszewska; Dulski - S. Dębicz; Zbyszko - S. Kossowski; Hesja - T. Ojdanowska; Mela - I. Walińska; Hanka - Z. Zońska; Juliasiewiczowa - H. Hałacińska.  
Prem. 26 VI 45.

7. Michał Bałucki - *GRUBE RYBY*. Reż. Tadeusz Olderowicz.

*Obsada:* Onufry Ciaputkiewicz - T. Olderowicz; Wistowski - M. Mariański; Pagatowicz - J. Piątkowski; Wanda - Z. Zońska; Helena - T. Ojdanowska.  
Prem. VII 45.

## **Toruń**

### **Teatr Ziemi Pomorskiej**

pl. Armii Czerwonej 1

Gmach wybudowany został w latach 1901-1904. Teatr działa jako teatr miejski od 22 II 1945.  
Scen: 1 (pl. Armii Czerwonej 1, miejsc 612).

#### **KIEROWNICTWO**

Kazimierz Rudzki *p.o. dyr.* (od 22 II do 25 III 45), Władysław Bracki *dyr.* (od 25 III 45).

#### **ZESPÓŁ ATRYSTYCZNY**

*Reżyserzy: w bież. sez.* - Stanisław Milski, Tadeusz Łopalewski, Wiesław Rychter.

*Scenografowie: w bież. sez.* - Wiesław Makojnik.

*Aktorzy: Zespół Teatru Miejskiego z Wielkiej Pohulanki w Wilnie:* Renata Dańska, Irena Detkowska-Jasińska, Halina Drohocka, Halina Dunin-Rychłowska, Bronisława Frejtażanka, Zofia Hajdamowicz-Grabiańska, Irena Maślińska, Maria Mincerówna, Zofia Molska, Halina Rychłowska, Hanna Skarżanka, Wanda Stanisławska-Lothe, Irena Tomaszewska, Kazimierz Brusikiewicz, Leopold Detkowski, Andrzej Kuryłło, Tadeusz Łopalewski, Alfred Łodziński, Stanisław Milski, Konstanty Pągowski, Igor Przegrodzki, Jan Rusek, Franciszek Rychłowski, Władysław Surzyński, Mieczysław Szpakiewicz, Tadeusz Tusiacki, Józef Wasilewski;

*Zespół teatru Komедii Muzycznej "Lutnia" z Wilna:* Maria Arczyńska-Rewkowska, Zofia Hajdamowicz-Grabiańska, Barbara Halmirska, Halina Kordowska, Maria Kościałkowska, Danuta Lubowska, Stanisława Piasecka, Maria Tomaszewska, Janina Węśławska, Karol Koszela, Stanisław Kubiński, Klemes Puchniwski, Jan Rusek, Witold Rychter, Władysław Szczawiński.

#### **REPERTUAR**

##### **PREMIERY**

1. *OD CYDA DO ŻOŁNIERZA POLSKIEGO*. Montaż poetycki.

*Obsada:* W. Surzyński, H. Skarżanka, W. Stanisławska.

Prem. 27 V 45.

2. Aleksander Fredro - *DAMY I HUZARY*. Reż. Stanisław Miński, scen. Wiesław Makojnik.  
*Obsada*: Major - F. Rychłowski; Rotmistrz - A. Łodziński; Edmund - J. Wasilewski; Kapelan - K. Pągowski; Pani Orgonowa - Z. Molska; Pani Dyndalska - I. Detkowska-Jasińska; Panna Aniela - H. Dunin-Rychłowska; Zofia - M. Mincerówna; Jńzia - M. Kościalkowska; Zuzia - I. Maślińska; Fruzia - R. Dańska; Grzegorz - K. Puchniewski; Rembo - St. Kubiński.  
Prem. 16 VI 45.

3. George Bernard Shaw - *PIGMALION (Pygmalion)*. Przekł. K. G. Reż. Stanisław Miński, scen. Wiesław Makojnik.  
*Obsada*: Pani Higgins - Z. Molska; Profesor Henryk Higgins - W. Surzyński; Pułkownik Pickering - W. Rychter; Alfred Doolittle - A. Łodziński; Eliza Doolittle - H. Skarżanka; Pani Pearce - I. Jasińska-Detkowska; Pani Eynsford - Z. Hajdamowicz; Klara - J. Węsławska; Fred - I. Przegrodzki; Pokojówka - Br. Frejtażanka; Sarkastyczny jegomość - K. Puchniewski; Bomblor - S. Kubiński.  
Prem. 23 VI 45.

4. Gabriela Zapolska - *MORALNOŚĆ PANI DULSKIEJ*. Reż. Stanisław Miński, scen. Wiesław Makojnik, asyst. reż. Józef Maśliński.  
*Obsada*: Dulska - I. Detkowska-Jasińska; Dulski - K. Pągowski; Mela - I. Tomaszewska; Hesja - R. Dańska; M. Kościalkowska; Zbyszek - J. Wasilewski; Juljasiewiczowa - H. Kordowska; Lokatorka - B. Frejtażanka; M. Mincerówna; Hanka - I. Maślińska, Tadrachowa - Z. Molska.  
Prem. 30 VI 45.

5. Lucjan Rydel - *JENICY*. Reż. Tadeusz Łopalewski, scen. Wiesław Makojnik.  
*Obsada*: Dembiec - W. Rychter; Śwityna - B. Frejtażanka; Wichna - M. Kościalkowska; Hado - J. Wasilewski; Gerta - M. Mincerówna; Wolfrich - R. Mackowski; Mieszko - P. Maruszak.  
Prem. 15 VII 45.

6. Robert de Fleurs, François de Croisset - *POWRÓT (Le Retour)*. Przekł. Włodzimierz Perzyński. Reż. Stanisław Miński, scen. Wiesław Makojnik.  
*Obsada*: Jakob Vaudicre - W. Surzyński; Coletta - H. Skarżanka; Pani Tourrare - Z. Molska; Baltazar - K. Pągowski; Marceli Vaucroix - W. Rychter; Dumont - S. Kubiński, Jan - K. Puchniewski; Berta - J. Węsławska.  
Prem. 28 VII 45.

7. Włodzimierz Perzyński - *SZCZĘŚCIE FRANIA*. Reż. Stanisław Miński, scen. Wiesław Makojnik, asyst. reż. Maria Mincerówna.  
*Obsada*: Lipowski - F. Rychłowski; Lipowska - Z. Hajdamowicz-Grabiańska; Hela - R. Dańska; Franio - A. Kuryłło, J. Rusek; Otockie - J. Walewski; Langmanowa - H. Drohocka; Mroczyńska - H. Dunin-Rychłowska.  
Prem. 11 VIII 45.

8. László Fodor - *MATURA (Erettsegi)*. Przekł. Irena Grywińska. Reż. Witold Rychter, scen. Wiesław Makojnik.  
*Obsada*: Dr Stefan Kovać - W. Rychter; Dr Dominik Cibula - K. Pągowski; Dr Robert Zilahy - A. Kuryłło; Dr Penz - L. Jaroszewski; Dr Federa - St. Kubiński; Dr Edmund Jokey - F. Rychłowski; Prof. dr Klotylda Wimmer - I. Detkowska-Jasińska; Prof. dr Anna Mathé - W.

Stanisławska-Lothe; Ewa Latour – B. Frejtażanka; Katarzyna Herczeg – J. Węśławska; Dora Andrassy – M. Kościakowska; Lili Rudlik – R. Dańska; Antoni – K. Puchniewski; Tomasz Kreindl – I. Przegrodzki.

Prem 25 VIII 45.

9. Tadeusz Kański – *SOS*. Reż. Stanisław Milski, scen. Wiesław Makojnik.

*Obsada*: On – Wł. Surzyński; Ona – H. Skarżanka.

Praprem. 20 IX 45.

## Warszawa

### Teatr Miasta Stołecznego Warszawy -Miejskie Teatry Dramatyczne

ul. Inżynierska 4 (sekretariat do 31 XII 44), ul. Wileńska 11 (sala prób, gmach Dyrekcji Kolei); ul. Zamoyskiego 20

7 lipca 45 T. M. St. W-wy przekształcił się w MTD.

Scen: 5 (ul. Otwocka 3, w szkolnej sali gimnastycznej; Teatr „Syrena”, ul. Inżynierska 4, sala dawnego kina „Era”, potem „Syrena” do 31 XII 44, miejsc ok. 400; ul. Gocławska, w hali dawnej fabryki Szpotańskiego, od 9 XII 44, miejsc ok. 800; Teatr „Popularny”, ul. Zamoyskiego 20 w sali dawnego kina „Popularne” od 10 II 45 do 7 VII 45, od 7 VII 45 pn. Teatr Powszechny, miejsc ok. 500; Teatr Mały, ul. Marszałkowska 81 B, w sali przedwojennej rewii Mignon, potem kina „Elite” od 19 V 45, miejsc 246).

#### KIEROWNICTWO

Jan Mroziński *dyr.*, (do 1 VII 45), Eugeniusz Poreda *dyr.* (od 7 VII 45), Edward Zieliński *sekretarz*, Ludomir Rubach *referent prasowy* (od 1 V 45).

#### ZESPÓŁ ARTYSTYCZNY

*Reżyserzy*: Helena Buczyńska, Zygmunt Bończa-Tomaszewski, Stanisław Cegielski, Janusz Strachocki, Ryszard Wasilewski, Stefan Wroncki

*Scenografowie*: Stanisława Nowicka *kostiumolog*, *dekorator*, Tadeusz Dynowski *dekorator*, Stanisław Cegielski, Stanisław Lipski, Ryszard Wasilewski.

*Choreografowie*: *w bież. sez.* – Paweł Dobiecki, Zbigniew Kiliński.

*Aktorzy*: Helena Buczyńska, Alina Bukowska, Eugenia Burbianka (od 6 III 45), Helena Gruszecka, Stanisława Kawińska, Stefania Kornacka (od 1 IV 45), Wanda Lipińska (od 14 IV 45), Halina Michalska (od 1 I 45), Irena Oberska, Maria Piasecka, Julia Sokolicz-Arnoldtowa (od 10 X 44), Helena Stępowska (od 13 IX 44), Wanda Szczepańska (od 1 VIII 45), Elżbieta Wiczorkowska, Felicja Zawadzka, Halina Ziółkowska (od 15 X 44 do 20 IV 45), Władysław Blichewicz (od 1 X 44), Aleksander Boguszewski, Zygmunt Bończa-Tomaszewski, Mieczysław Borowy, Tadeusz Chmielewski (od VI 45), Jerzy Dargiel (od 1 VIII 45), Franciszek Dominiak, Edward Fertner (od 1 VIII 45), Jan Gorzkowski, Stanisław Igar, Waclaw Izdebski, Leon Józefowicz, Czesław Kalinowski, Zbigniew Koczanowicz (od 20 V 45), Bolesław Kostrzyński, Stanisław Płonka-Fiszler, Czesław Roszkowski (od 11 X 44), Józef Sendecki, Edward Stępiński, Janusz Strachocki, Wilhelm Wichurski, Stefan Wroncki, Józef Zejdowski; *w bież. sez.* – Maria Pinińska, Sabina Żiółkowska, Jerzy Gontarz, Zbigniew Kiliński, Jan Mroziński, Witold Sadowy (od 13 IV 45), Ryszard Wasilewski, dziecko Grześ Paster.

## REPERTUAR

### Sala przy ul. Otwockiej 3

#### PREMIERY

## 1. KONCERT POPULARNY - WIECZORY POPULARNE

Program koncertów ulegał zmianom, był modyfikowany w zależności od repertuaru występujących artystów.

Wykonawcy: M. Piasecka, E. Puchówna (taniec), J. Sokolich-Arnoldtowa, S. Ziółkowska (śpiew), Z. Bończa-Tomaszewski, Z. Kiliński (taniec), J. Mroziński, Orkiestra m. st. Warszawy.

Prem. 7 X 44, ok. 30x w siedzibie i w objeździe.

## Teatr „Syrena”

### PREMIERY

2. Józef Korzeniowski – *MAJSTER I CZELADNIK*. Reż. Janusz Strachocki i Zygmunt Bończa-Tomaszewski, dek. Stanisława Nowicka.

Obsada: Szarucki – J. Zejdowski; Szarocka – S. Kawińska; Basia – H. Stębowska; Szczyglik – Z. Bończa-Tomaszewski; Łykański – C. Roszkowski; Mordko – E. Stępiński, W. Blichewicz.

Część II: koncert Orkiestry m. st. Warszawy.

Prem. 23 XI 44.

3. Gabriela Zapolska – *MORALNOŚĆ PANI DULSKIEJ*. Reż. Zygmunt Bończa-Tomaszewski, dek. Stanisława Nowicka i Tadeusz Dynowski.

Obsada: Dulski – S. Kawińska; Dulski – J. Zejdowski; Zbyszko – Z. Bończa-Tomaszewski; Hesja – M. Piasecka; Mela – M. Pinińska; Juliasiewiczowa – J. Sokolich-Arnoldtowa; Hanka – H. Ziółkowska; Lokatorka – W. Lipińska; Tadrachowa – H. Stębowska.

Prem. 9 XII 44.

## Teatr „Popularny”

### PREMIERY

4. Aleksander Fredro – *ŚLUBY PANIENSKIE*. Reż. Zygmunt Bończa-Tomaszewski, dek. Tadeusz Dynowski, kost. Stanisława Nowicka.

Obsada: Dobrójska – J. Sokolich-Arnoldtowa, H. Gruszecka; Aniela – H. Ziółkowska, E. Wieczorkowska; Klara – M. Piasecka, H. Michalska; Radost – W. Wichurski, S. Igar; Gustaw – Z. Bończa-Tomaszewski; Albin – C. Kalinowski; Jan – J. Zejdowski.

Prem. 8 III 45.

5. Włodzimierz Perzyński – *SZCZĘŚCIE FRANIA*. Reż. Helena Buczyńska, dek. Tadeusz Dynowski, kost. Stanisława Nowicka.

Obsada: Franio – M. Borowy; Lipowski – F. Dominiak; Lipowska – H. Gruszecka, J. Sokolich-Arnoldtowa; Hela – H. Michalska; Otocky – S. Igar, W. Wichurski; Langmanowa – E. Wieczorkowska; Mroczyńska – I. Oberska.

Prem. 2 IV 45.

6. Maurycy Maeterlinck – *BURMISTRZ STYLMONDU (Burgmester de Stilmond)*. Przekł. Bolesław Górczyński. Reż. Ryszard Wasilewski, dek. Tadeusz Dynowski, kost. Stanisława Nowicka.

Obsada: Burmistrz – J. Strachocki; Bella – E. Wieczorkowska; Florian – [W. Sadowy]; Baron von Rochow – R. Wasilewski; Otto Hilmer – W. Wichurski; Karol von Schaunberg – W. Blichewicz; Claus – F. Dominiak; Jan Gilson – Z. Bończa-Tomaszewski; Sekretarz magistratu – Z. Koczanowicz; Firmin – L. Józefowicz; Sierżant niemiecki – J. Gorzkowski, W. Izdebski; Żołnierz niemiecki – J. Gontarz.

Prem. 8 V 45.

7. *CZERWONY KAPTUREK. JAŚ I MAŁGOSIA*. Oprac. tekstu i reż. Stanisław Płonka-Fischer, dek. Stanisław Lipski, kost. Stanisława Nowicka, choreogr. Zbigniew Kiliński i Paweł Dobiecki, muz. Eugeniusz Lasota.

*Obsada*: *Czerwony kapturek* - Matka - F. Zawadzka; *Czerwony kapturek* - M. Pinińska; *Strzelec* - S. Płonka-Fischer; *Babcia* - A. Bukowska; *Wilk* - B. Kostrzyński; *Pies* - J. Sendeki. *Jaś i Małgosia* - Matka - F. Zawadzka; *Jaś* - [G. Paster]; *Małgosia* - M. Pinińska; *Czarownica* - A. Bukowska.

Prem. 27 V 45.

8. László Fodor - *SEKRETARKA PANA PREZESA [ MYSZ KOŚCIELNA ] (A templom egere)*. Przekł. Teofil Trzciński. Reż. Stefan Wroncki, dek. Tadeusz Dynowski, kost. Stanisława Nowicka.

*Obsada*: *Zuzia Sacks* - H. Michalska; *Tomasz Ulrych* - S. Wroncki; *Franciszek Ulrych* - S. Igar; *Ola Frey* - M. Pinińska; *Fryderyk Sternheim* - A. Boguszewski; *Schnutzel* - T. Chmielewski; *Kwapil* - W. Izdebski.

Prem. 17 VI 45.

## **Warszawski Teatr Rewii – Teatr Domu Kultury**

Najpierw mieścił się w poniemieckiej fabryce obuwia na Pradze, potem przy ul. Zygmuntońskiej 8.

Teatr powstał w Lublinie w sierpniu 1944. Ostatni występ w Lublinie w lutym 1945. Później teatr przeniósł się do Warszawy. W Warszawie do końca sezonu grał pod nazwą T. Domu Kultury.

Scen: 1 (ul. Zygmuntońska 8, miejsc 300).

### **KIEROWNICTWO**

Tadeusz Sutt *dyr. i kier. art.* (do VIII 1945); Stanisław Nawrot *dyr. i kier. art.* (od VIII 45).

### **REPERTUAR**

#### **PREMIERY**

1. *IDZIEMY DO WAS Z PIOSENKĄ*. Program składany.

*Obsada*: duet Eugenia i Tadeusz Sutt – para akrobatyczno-taneczna; Kazimiera i Zygmunt Patkowsky – taniec ludowy; Józef Matuszewski i Z. Patkowski – groteska taneczna; Ziuta Kryniczanka – śpiew; Lidia Macharz – śpiew; Mieczysław Fogg, Aleksander Suchcicki. Konferansjer – Jerzy Darski, akompaniament – L. Grzędziński.

Prem. 15 II 45 w Lublinie.

2. *CYK POD NOWALIKĘ*. Program składany.

Prem. 9 VI 45.

3. *OBIECANKI, CACANKI*. Program składany.

Prem. 3 VII 45.

4. *BĘDZIE LEPIEJ*. Program składany.

Prem. 17 VIII 45.

# Zakopane

## Teatr Artystów

W Zakopanem zaraz po wyzwoleniu, od początku lutego 1945 tworzą się struktury lokalnej władzy i ośrodki kultury tzw. Republiki Zakopiańskiej. Tadeusz Kański, właśc. Drohomirecki, organizuje Związek Zawodowy Pracowników Sztuki, m. in. z sekcjami: aktorską, muzyczną, choreograficzną i Teatr Artystów (inauguracja 11 II 1945). Teatr działa jako spółdzielnia artystyczna, mieści się w sali kina "Giewont". Odbywają się w nim wieczory pieśni i poezji, wieczory autorskie (m. in. z udziałem Kornela Makuszyńskiego, Ewy Szelburg-Zarembiny, Jerzego Andrzejewskiego), akademie okolicznościowe i odczyty.

Od kwietnia 1945 agendy Republiki Zakopiańskiej są stopniowo likwidowane, zastępują je ogólnopolskie. Artyści rozjeżdżają się do różnych miast Polski.

### KIEROWNICTWO

Tadeusz Kański *przewodniczący* Związku Zawodowego Pracowników Sztuki, Krystyna Severinówna (Zelwerowicz) *kier. art.*

### ZESPÓŁ ARTYSTYCZNY

*Reżyserzy: w bież. sez.* - Tadeusz Kański, Janusz Warmiński (asyst.), Wodzisław Ziemiński.

*Scenografowie- w bież. sez.* - Władysław Jarocki.

*Aktorzy: w bież. sez.* - Maria Bojar-Przemieniecka [Czekotowska], J. Jeleńska, Helena Larys-Pawińska, Maria Laskowska, A. Lenczewska, Zofia Lindorfówna, Krystyna Miedzińska (Possart-Kwiatkowska), Halina Pliszewska, Kazimiera Plucińska (Kruszelnicka), Pelagia Relewicz-Ziemińska, Bronisława Siemiradzka, Janina Smoszevska, Edward Czajkowski, Kazimierz Czekotowski, Tadeusz Kański, Igor Mikulin, Andrzej Szalawski, Wodzisław Ziemiński, Stanisław Żeleński.

*Muzycy: w bież. sez.* - Zygmunt Karasiński.

### REPERTUAR

#### PREMIERY

1. Wieczór inauguracyjny. W programie: *Litania* Tadeusza Kańskiego, *Prowokator* Aleksandra Maliszewskiego, *Manifest chłopski* Antoniego Olchy [Antoniego Władysława Mirka], *Chopin* Eugeniusza Żytomirskiego, pieśni i arie.

*Wykonawcy:* recytacja - A. Szalawski, S. Żeleński; śpiew - I. Mikulin; orkiestra pod dyr. Z. Karasińskiego.

Prem. 11 II 45.

2. Rewia.

*Wykonawcy:* A. Szalawski, M. Laskowska, E. Czajkowski - konferansjer oraz iluzjonista Ramigani.

Prem. II 45.

3. Koncert operowy. W programie m. in. fragmenty: *Turandot* i *Madame Butterfly* Giacomo Pucciniego, *Halki* Stanisława Moniuszki, *Pajaców* Ruggiero Leoncavalla. *Kier. art.* T. Wierzbicki, *scen.* Władysław Jarocki.

*Wykonawcy:* śpiew - M. Bojar-Przemieniecka, A. Lenczewska, K. Czekotowski; taniec - B. Siemiradzka; chór "Echa Tatrzańskiego" pod dyr. Mistrzyka.

Prem. 17 II 45.

4. Akademia z okazji dwudziestej siódmej rocznicy powstania Armii Czerwonej. W programie: część oficjalna i artystyczna (m. in. aria z II aktu *Halki* Stanisława Moniuszki).

*Wykonawcy:* śpiew - M. Bojar-Przemieniecka, I. Mikulin; taniec - H. Pliszewska; chór "Echa Tatrzańskiego" pod dyr. Mistrzyka.

5. *KOMPOZYTOR ZYGMUNT KARASIŃSKI I JEGO 16 SOLISTÓW.* Rewia.

*Wykonawcy:* orkiestra pod dyr. Z. Karasińskiego i soliści.

Prem. 25 II 45, grane też 3 III 45.

*KOMPOZYTOR ZYGMUNT KARASIŃSKI I JEGO 20 SOLISTÓW.* Rewia.

*Wykonawcy:* orkiestra pod dyr. Z. Karasińskiego oraz m. in. J. Smoszevska, J. Jeleńska.

Grane 6 III 45.

6. Gabriela Zapolska - *MORALNOŚĆ PANI DULSKIEJ.* Reż. Wodzisław Ziemiński, *Asyst. reż.* Janusz Warmiński.

*Obsada:* Felicjan Dulski - W. Ziemiński; Pani Dulska - P. Relewicz-Ziemińska; Zbyszko - A. Szalawski; Hesja - K. Miedzińska; Hanka - K. Plucińska.

Prem. III 45.

7. Marta Reszczyńska - *ŚWIERSZCZ NA MINACH.* Obraz sceniczny w jednym akcie. *Prolog* Ludwik Hieronim Morstin.

Prem. VIII 45.

W przygotowaniu - II 45:

Stanisław Wyspiański - *WESELE.* *Insc.* Tadeusz Kański i Wodzisław Ziemiński.

*Obsada:* A. Szalawski, Z. Lindorfówna, H. Larys-Pawińska, S. Żeleński, T. Kański, W. Ziemiński.

Nie doszło do premiery.

# **Szkolnictwo**

## **BYDGOSZCZ**

### **Szkoła Dramatyczna Średnia**

ul. Cieszkowskiego 4 m. 5

Otwarta 9 III 1945. Zatwierdzona przez MKiS, dotowana przez MKiS i Zarząd Miejski. Część słuchaczy statystuje i gra w teatrze.

*Dyrektor* - Aleksander Rodziewicz  
*Wicedyrektor* - Adam Grzymała Siedlecki  
*Sekretarz* - Tadeusz Bessert

*Wykładowcy*: Adam Grzymała-Siedlecki, Lidia Kownacka, Zofia Modrzewska, Jan Piechocki, Aleksander Rodziewicz, Czesław Strzelecki, Maria Wilkoszewska.

*Słuchacze*:  
kurs I - 32  
*Słuchacze* - zob. sez. 1947/48

## **KATOWICE**

### **Szkoła Dramatyczna**

Rynek 2

Szkoła zatwierdzona i subwencionowana przez MKiS. Praktycznie rozpoczyna działalność w kwietniu 1945, formalnie istnieje od 20 VI do września 1945. Działa w gmachu Teatru Miejskiego.

*Kierownik* - Wilam Horzyca

*Wykładowcy*: Irena Grywińska, Wilam Horzyca, Alojzy Kluczniok, Stanisław Kwaskowski, Wilhelm Szewczyk, Roman Zawistowski, nieznany z nazwiska plastyk i prawdopodobnie Zofia Więclawówna.

*Słuchacze*:  
10-12  
*Słuchacze* - zob. sez. 1946/47.

Komisja Egzaminacyjna powołana przez Gniazdo ZASP w Katowicach przeprowadziła w dn. 19 VII oraz 20 i 23 VIII 45 egzamin kwalifikacyjny, w wyniku którego prawo angażowania w teatrach dramatycznych otrzymali: Zofia Markowska, Janusz Obidowicz, Tamara Ojdanowska, Elżbieta Osterwianka, Magdalena Radłowska, Stefan Rydel, Zofia Więclawówna. Powyższy egzamin został zweryfikowany jako pełny egzamin zawodowy.

## KRAKÓW

### Studio "Stary Teatr"

pl. Szczepański 1

Utworzone wraz ze Starym Teatrem decyzją Pełnomocnika Rządu Tymczasowego na Województwo Krakowskie z dn. 25 I 1945. Egzamininy wstępne (447 kandydatów) przeprowadzono w dn. 22-26 II 1945 (przyjęto wg różnych danych 112, ok. 140 słuchaczy), zajęcia rozpoczęto 15 III 1945 a zakończono 6 VII 1945.

*Działy:* aktorski, plastyczny, reżyserski, baletowy, administracyjny

*Kierownictwo:* dyr. Starego Teatru i Studia - Jerzy Ronard Bujański, kier. artyst. Starego Teatru i Studia - Andrzej Pronaszko i Jerzy Ronard Bujański, kier. naukowy - Zygmunt Leśnodorski, kier. organizacyjny - Wiesław Gorecki.

*Rada Artystyczna:* ww oraz Maria Biliżanka, Maria Dulęba, Halina Gallowa, Tadeusz Kudliński, Juliusz Osterwa, Jerzy Zawieyski.

*Wykładowcy:* Antoni Euzebiusz Balicki, Antoni Euzebiusz Balicki, Maria Biliżanka, Tadeusz Breza, Jerzy Ronard Bujański, Jan Ciecierski, Maria Dulęba, Roman Dyboski, Eugeniusz Fulde, Halina Gallowa, Wiesław Gorecki, Krystyna Grzybowska, Roman Ingarden, Bronisława Jędrzejowska, Tadeusz Kantor, Anda Kitschman Mieczysław Kotlarczyk, Tadeusz Kudliński, Zygmunt Leśnodorski, Karol Łukaszewicz, Zofia Małynicz, Ludwik Hieronim Morstin, Zygmunt Myślakowski, Wojciech Natanson, Juliusz Osterwa, Stanisław Pigoń, Andrzej Pronaszko, Julian Przyboś, Helena Rudnicka, Florian Sobieniowski, Wanda Szczuka, Franciszek Walczowski, Janusz Warnecki, Kazimierz Wyka, Jerzy Zawieyski, Witold Zechenter; okazjonalnie cykl wykładów wygłosiła Jadwiga Turowicz.

*Słuchacze:*

112 - ok. 140

### POKAZY WARSZTATOWE

1. Maria Biliżanka - *BEKSA*. *Przygot.* Maria Biliżanka, *dek.* Alojzy Bunsch i Andrzej Cybulski, *muz.* Andrzej Malawski, *tańce* Irena Michalczyk, *orkiestra pod dyr.* Andy Kitschmann.

*Wykonawcy:* Halina Antoszewicz, Wanda Antoszewicz, Maria Bakka, Maria Białobrzaska, Bolesław Bombor, Zofia Bochnio, Zbigniew Jabłoński, Jolanta Maklakiewicz, Adolf Malinowski, Władysław Miczek, Barbara Milewska, Krystyna Pachońska, Halina Romanowska, Halina Racięcka, Zofia Raciborska, Zbigniew Rybak, Janina Świerkosz, Janina Sieńska, Eugeniusz Stawowski, Zofia Weiss, Krystyna Wydrzyńska, Roman Woźniacki, Władysław Zięcik.

Prem. 13 IV 45, 21x.

2. Andrzej Szczepkowski - *PARODIA "MEŻA DOSKONAŁEGO"*. *Reż.* Irena Babel, *muz.* Walerian Pawłowski.

*Obsada:* Hiob - Andrzej Szczepkowski; Kaleb - Marian Friedmann; oraz Janina Bednarska, Marian Cebulski, Irena Gajdarska, Kazimierz Janus, Adam Mularczyk, Jerzy Passendorfer,

Józefa Paszkowska, Anna Redlich [Lutosławska], Halina Romanowska, Andrzej Wójcicki, Stanisław Zaczyk.  
Prem. 12 V 45, 11x.

## POKAZY EGZAMINACYJNE

### a) prace warsztatowe:

#### 1. Rodoć - [monologi i scenki]. *Przygot.* Jan Ciecierski.

*Wykonawcy:* Alicja Kisielewska i Marian Cebulski - *Alfonsie, ja się nudzę*; Anna Redlich - *W wdowca na wsi*; Stanisław Piaskowska i Krystyna Pachońska - *Boże, jaka ona głupia*; Tadeusz Łomnicki - *Myśliwi*; Krystyna Sznerr i Anna Redlich - *Plotki*; Halina Racięcka i Tadeusz Łomnicki - *A to mi się zdarzyło*; Janina Bednarska i Henryk Bednarski - *Alfonsie, ja się nudzę*; Wiktor Sadecki i Adam Mularczyk - *Ciężkie czasy*; Jolanta Maklakiewicz - *Emilio, mówił mi czule*; Maria Zborowska i Anna Redlich - *Boże, jaka ona głupia*; Marta Stebnicka i Zbigniew Woźniak - *Boże, jak ona głupia* (reż. Kazimierz Mikulski); Zofia Bocho i Tadeusz Żyła [Żyliński] - *Alfonsie, ja się nudzę*; Iza Gajdarska i Tadeusz Schmidt - *Alfonsie, ja się nudzę*; Stanisława Piaskowska i Marian Cebulski - *Boże, jak ty rządzisz światem*; Halina Antoszewicz, Wanda Antoszewicz - *Boże, jak ona głupia*; Barbara Olszyńska (reż. Barbara Olszyńska); Barbara Mueller-Milewska - *Ach, te aktorki!*; *Skandal jakich mało* - wyk. zbiorowe (reż. Irena Babel; Halina Świątek [Dzieduszycka] - *U wdowca na wsi*; Marta Stebnicka, Iza Gajdarska, Zbigniew Woźniak - *Boże, jaka ona głupia* (reż. Kazimierz Mikulski; Stanisław Zaczyk i Kazimierz Janus - *Czy sąsiad czasem czyta?*; Zofia Weiss - *U wdowca na wsi*; Maria Dikówna i Jadwiga Kolinek - *Boże, jak ona głupia*; Barbara Olszyńska i Zbigniew Jabłoński - *Alfonsie, ja się nudzę*.

27 VII w Małej Sali Starego Teatru.

#### 2. Rytmika - *przygot.* Helena Rudnicka.

#### 3. Stanisław Wyspiański - WYZWOLENIE (fragmenty). *Kier.* Halina Gallowa.

*Obsada:* Informator I - Irena Babel; Informator II - Krystyna Wydrzyńska; Informator III - Tadeusz Żyła [Żyliński]; Konrad I - Tadeusz Szmidt; Konrad II - Andrzej Szczepkowski; Konrad III - Eugeniusz Stawowski; Konrad IV - Stanisław Czachorowski; Muza I - Mira Kretschmer [Morawska]; Muza II - Marta Stebnicka; Muza III - Krystyna Sznerr; Muza IV - Stanisława Piaskowska; Reżyser - Rudolf Gołębiowski; Robotnik I - Kazimierz Janus; Robotnik II - Marian Cebulski; Hestia - Irena Stelmachówna; Wróżka - Z. Weissówna; [Hafciarka I] - Manuela Kiernikówna; [Hafciarka II] - Maria Dikówna; Ojciec - Bolesław Bombor; Syn - Tadeusz Łomnicki; Starzec - Kazimierz Mikulski; Córka I - Halina Antoszewicz; Córka II - Wanda Antoszewicz; Mówca - Zbigniew Woźniak.

1 VIII 45, Duża Scena Starego Teatru.

#### 4. Adam Mickiewicz - PAN TADEUSZ (fragmenty). *Przygot. recytacji* Halina Gallowa.

*Wykonawcy:* Wstęp - Zofia Weissówna; Opis domu - Stanisława Piaskowska; Drzewo Domowe - Erika Wosińska; Rówienniki kniaziów litewskich - Henryk Bednarski; Koncert Wojskiego - Tadeusz Łomnicki; Koncert Wojskiego - Tadeusz Schmidt; Spór - Rudolf Gołębiowski; Kury - Krystyna Pachońska; Stawy - Kazimierz Janus; Gwiazdy - Krystyna Wydrzyńska; Burza - Halina Racięcka; Wiosna 1912 roku - Manuela Kiernikówna; Kocert Jankiela - Anna Redlich; Spowiedź księdza Robaka - Tadeusz Żyła; Zosia - Halina Antoszewicz; Zosia - Wanda Antoszewicz; Telimena - Krystyna Sznerr.

## 2 VIII, Duża Scena Starego Teatru.

### 5. Indywidualne recytacje *pod kier.* Haliny Gallowej.

*Wykonawcy:* *Anhelli* - Jadwiga Serwin-Hodorska; *Widzenie Ewy (Dziady)* - Halina Racięcka; *List Anieli (Beniowski)* - Mira Kretschmerowa; *Matki Boskie (Beniowski)* - Halina Romanowska; *Przed sądem* Konopnickiej - Staniaława Piaskowska; *Wojewodzianka (Zaczarowane koło)* - Janina Bednarska; *Anhelli* - Alicja Kisielewska; *Latarnik Sienkiewicza* - Lucyna Drzewiecka; *Latarnik* - Maria Dikówna; *Janko Muzykant* - Tadeusz Schmidt; *Janko Muzykant* - Irena Stelmachówna; *Przed sądem* - Halina Świątkówna [Dzieduszycka]; *Widzenie Ewy (Dziady)* - Jadwiga Kolinek; *Przed sądem* - Krystyna Pachońska; *Na sprowadzenie prochów Napoleona* - Manuela Kiernikówna; *Polonez Artyleryjski Lechonia* - Manuela Kiernikówna; *Lista Anieli (Beniowski)* Krystyna Sznerrówna; *Wojewodzianka (Zaczarowane koło)* - Barbara Milewska; *Ojciec zadżumionych* - Stanisław Czachorowski; *Anhelli* - Kazimierz Mikulski; *Miasto Miłosa* - Halina Świątkówna [Dzieduszycka]; *Muza (Wyzwolenie)* - Zofia Bocho; *Chłopi* Reymonta - Barbara Olszyńska; *Judyta (Ksiądz Marek)* - Maria Białobrzaska.

3 VIII 45.

### 4. Stanisław Wyspiański - *NOC LISTOPADOWA* (fragmenty). *WARSZAWIANKA*. *Kier.* Maria Dulęba.

*Obsada:* *NOC LISTOPADOWA:* Pallas Atena - Halina Świątkówna; Niki - Stanisława Piaskowska, Anna Redlich, Krystyna Sznerr, Zofia Weissówna; *WARSZAWIANKA:* Maria - Krystyna Hłakowicz; Anna - Anna Redlich; Chłopicki - Stanisław Zaczyk; Młody Oficer - Kazimierz Janus; Stary Wiarus - Adam Mularczyk; oraz Irena Babel, Marian Cebulski, Rudolf Gołębiowski, Andrzej Szczepkowski.

15 VIII 45, Mała Sala Starego Teatru.

### 5. Cyprian Kamil Norwid - *MIŁOŚĆ CZYSTA U KĄPIELI MORSKICH*. *Kier.* Maria Dulęba i Wiesław Gorecki.

*Wykonawcy:* Jadwiga Hodorska-Sewrinowa, Krystyna Sznerr, Mira Morawska, Halina Świątek, Kazimierz Janus, Andrzej Szczepkowski, Stanisław Zaczyk.

Brak informacji, czy pokaz się odbył.

### 5. Karol Hubert Rostworowski - *JUDASZ Z KARIOTHU* (fragmenty). *Przygot.* Maria Dulęba.

*Wykonawcy:* Stanisława Piskowska, Stanisław Czachorowski i in.

Brak informacji, czy pokaz się odbył.

### 6. Adam Mickiewicz - *ODA DO MŁODOŚCI*. *Kier.* Juliusz Osterwa.

Brak informacji, czy pokaz się odbył.

### 7. Aleksander Fredro - *NIKT MNIE NIE ZNA*. *Kier.* Janusz Warnecki

Brak informacji, czy pokaz się odbył.

### b) prace samodzielne, pozaprogramowe:

1. Stanisław Wyspiański - *POWRÓT ODYSA*. *Kier., ujęcie inscenizacyjne i plastyczne* Tadeusz Kantor, *muz.* Janina Garścia-Gresselowa, *układ tańca* Irena Michalczyk.

*Obsada:* Odys - Andrzej Szczepkowski; Penelopa - Irena Babel; Femios - Adam Mularczyk; Pastuch - Marian Cebulski; Telemak - Marta Stebnicka; Melanto - Janina Bednarska; Pastuch I

- Wiktor Sadecki; Tafijczyk - Stanisław Pucek; Zalotnicy: Arnajos - Kazimierz Janus; Antinoos - Stanisław Zaczyk; Erymachos - Tadeusz Schmidt; oraz Henryk Bednarski, Marian Cebulski, Stanisław Pucek, Wiktor Sadecki.

Prem. 5 VIII 45, [8x]; przedstawienie wprowadzone do repertuaru Teatru.

2. Karol Hubert Rostworowski - *NIESPODZIANKA*. *Kier.* Wiesław Gorecki, *dek.* Alojzy Bunsch, Andrzej Cybulski.

*Obsada:* Ojciec - Adam Mularczyk; Matka - Halina Romanowska; Antek - Tadeusz Schmidt; Franek - Andrzej Szczepkowski; Zoska - Izabella Gajdarska; Abramek - Walerian Pawłowski; Ryfka - Zofia Weiss; Felek - Wiktor Sadecki; Jędrzek - Tadeusz Żyła; Staszek - Stanisław Pucek; Jasiak - Henryk Bednarski; Kubuś - Stanisław Zaczyk; Kasperek - Marian Cebulski; Wieśniaczki: Janina Bednarska, Halina Racięcka, Marta Stebnicka; Prolog - Stanisław Zaczyk.

Prem. 11 VIII 45, [12x]; przedstawienie wprowadzone do repertuaru Teatru.

3. Jarosław Iwaszkiewicz - *LATO W NOHANT (akt II)*. *Reż.* Irena Babel. Wiesław Gorecki - *ZWIĘCIADŁO*. Kazimierz Mikulski - *KRZYK*.

*Obsada:* *LATO W NOHANT:* Fryderyk Chopin - Andrzej Szczepkowski; George sand - Jadwiga Serwin-Hodorska; Solange - Manuela Kiernikówna; Maurycy - Stanisław Zaczyk; Ferdynand - Kazimierz Janus; Clesinger - Tadeusz Schmidt; Panna de Rosieres - Zofia Weiss; Augustyna - Janina Bednarska; Antoni Wodziński - Eugeniusz Stawowski; Teodor Rousseau - Marian Cebulski; Madeleine - Halina Antoszewicz; Jan - Zbigniew Jabłoński. *Przy fortepianie* S. Domosławski; *ZWIĘCIADŁO:* Halina Antoszewicz, Wanda Antoszewicz i in.; *KRZYK:* brak danych.

W dn. 23-26 VII i 1-4 X 45 odbyły się egzaminy eksternistyczne przed Komisją Egzaminacyjną Gniazda Krakowskiego ZASP w składzie: Waław Nowakowski (delegat ZG ZZASP), Alfred Szymański, Józef Karbowski, Maria Dulęba, Zygmunt Leśnodorski, Janusz Warnecki, Wojciech Brydziński, W. Zahorska, K. Biernacki - sekretarz. Spośród słuchaczy Studia zdali je, częściowo lub całkowicie: Maria Bakka, Marian Cebulski, Marian Friedmann, Rudolf Gołębiowski, Kazimierz Janus, Manuela Kiernikówna, Tadeusz Łomnicki (zwolniony z egz. praktycznego na podstawie zagranych ról), Mira Morawska, Adam Mularczyk, Barbara Olszyńska, Stanisław Pucek [Kosmalewski], Anna Redlich [Lutosławska], Halina Romanowska, Wiktor Sadecki, Tadeusz Schmidt, Eugeniusz Stawowski, Andrzej Szczepkowski, Krystyna Wydrzyńska, Stanisław Zaczyk, Stanisława Zawiszanka. Większość słuchaczy mimo zdania egzaminu nadal chodziła na zajęcia w roku następnym.

## **Studium Dramatyczne Iwo Galla**

ul. Warszawska 5

Zatwierdzone decyzją MKiS z dn. 27 III 1945 jako trzyletnia szkoła zawodowa, wymagająca ukończenia gimnazjum. Rozpoczęcie działalności 12 IV 1945, początek zajęć 25 IV 1945, koniec 31 VII 1945. Słuchaczy przyjmowano przez cały czas nauki.

*Kierownik i właściciel Studium:* Iwo Gall

*Wykładowcy:* zob. sez. 1945/46.

*Słuchacze:*

25 IV 45 - 18; 30 VII 45 - 28 (promowano 22)

## POKAZ EGZAMINACYJNY

- a) Lucjan Rydel - *Z DOBREGO SERCA*.
  - b) Stanisław Wyspiański - *NOC LISTOPADOWA*.
  - c) Adam Mickiewicz - *DZIADY* (Widzenie Ewy).
  - d) Juliusz Słowacki - *BENIOWSKI* (List Anieli).
  - e) Adam Mickiewicz - *ROMANTYCZNOŚĆ*.
- 27 VII 45.

### **Studio Aktorskie przy Teatrze Miejskim im. J. Słowackiego**

ul. Szpitalna 40, I p. w oficynie.

Studio formalnie rozpoczyna działalność w lutym 1945, ale egzaminy wstępne odbywają się dopiero w dn. 11-15 V 1945. W ich wyniku przyjęto 18 (wg innych źródeł - 21) uczniów. Zajęcia rozpoczęto 17 V, zakończono 27 VII 1945. Mieści się w mieszkaniu, korzysta z sali prób T. Miejskiego (pl. Św. Ducha 1).

*Dyrektor Teatru* - Karol Frycz  
*Kierownik Studia* - Teofil Trzcński  
*Sekretarz* - Jerzy Merunowicz

*Wykładowcy*: Antoni Euzebiusz Balicki, Tadeusz Białkowski, Mieczysław Brahmer, Artur Bramer, Roman Dyboski, Karol Frycz, Wiesław Gorecki, Zenobia Janczewska, Józef Karbowski, Artur Malawski, Kazimierz Meyerhold, Jerzy Merunowicz, Wiesław Nowakowski, Tadeusz Sinko, Władysław Świeży, Teofil Trzcński, Franciszek Wojnarowicz, Władysław Woźnik; wg różnych źródeł także Julian Krzyżanowski, Wojciech Natanson, Alfred Szymański, Roman Zawistowski.

*Sluchacze*:  
VI 45 - 22  
*Sluchacze* - zob. sez. 1945/46.

## LUBLIN

### **Studio Dramatyczne**

ul. Zielna 3 m. 33

Powstaje i rozpoczyna pracę z wojennymi uczniami Ireny Ładosiówny i aktorami-amatorami przybyłymi z WP w kwietniu 1945. Mieści się w mieszkaniu Eleonory Frenkiel-Ossowskiej. W połowie czerwca odbywają się egzaminy wstępne (ok. 50 kandydatów). Formalnie Studio zostaje otwarte 2 VII 1945 jako dwuletnia, prywatna, zatwierdzona i subwencjonowana przez MKiS szkoła średnia.

*Kierownik* - Karol Borowski  
*Z-ca kier. i kier. adm.* Eleonora Frenkiel-Ossowska

*Sluchacze*: 35

Zob. sez. 1945/46

## **ŁÓDŹ**

### **Studio Dramatyczne przy Teatrze Miejskim**

ul. Gdańska 32

Rozpoczyna działalność w marcu 1945, w początkach sierpnia 1945 zostaje wchłonięte przez PIST.

*Dyrektor Teatru* - Henryk Szletyński

*Kierownik Studia* - Jan Kochanowicz

*Wykładowcy:* Jadwiga Chojnacka, Maurycy Janowski, Jan Kochanowicz, Jadwiga Kossocka, Jerzy Kreczmar, Adam Mauesberger, Janina Mieczysława, Henryk Modrzewski, Janina Rudzka, Tadeusz Sivert, Karol Stromennger, Henryk Szletyński, Zofia Tymowska, Bronisław Wieczorkiewicz, Kazimierz Wilamowski, Jerzy Zarzycki, oraz pojedyncze wykłady Kazimierz Korcelli, Juliusz Osterwa, Kazimierz Rudzki, Stefan Truchin.

Studio I (zaawansowani) - 14

Studio II (początkujący) - 35

Razem: 49

7 V 45 Państwowa Komisja Egzaminacyjna w składzie: Aleksander Zelwerowicz - przewodniczący, Stanisław Daczyński, Dobiesław Damięcki, Jan Kochanowicz, Juliusz Osterwa, Edmund Wierciński, Kreczmar, Marian Wyrzykowski - członkowie, udzieliła uprawnień aktorów dramatu następującym słuchaczom Studia: Olga Bielska, Edward Dziewoński, Krystyna Gogolewska-Berwińska, Jadwiga Marso, Zygmunt Urbański, Janusz Warmiński, Ziółkowski.

Słuchaczami Studia byli: grupa zaawansowana Olga Bielska, Krystyna Berwińska-Gogolewska, Edward Dziewoński, Lidia Korwin, Jadwiga Marso, Jerzy Rakowiecki, Władysław Sheybal, Marian Słojkowski, Danuta Świrczyńska, Zygmunt Urbański, Janusz Warmiński, Anna Zielińska, Halina Ziółkowska, Irena Żuchowicz; grupa początkująca – Krystyna Andziakówna, Franciszek Arno, Felicja Bajgelmanówna, Eugenia Balcerzakówna, Ludwik Benoit, Teresa Bronieska, Krystyna Cegielkowska, Krystyna Czartówna, Jerzy Czupryniak, Eugeniusz Dzieciół, Łucja Gularska, Sabina Grochowina, Krystyna Ignasiakówna, Barbara Jakliczowa, Maria Krawczykówna, Irena Laskowska, Krystyna Luzakówna, Czesław Łodyński, Józef Łodyński, Lidia Machan, Krystyna Miedzińska, Alicja Paluchówna, Danuta Plamińska, Eugenia Rajch,, Jan Romaniuk [Miłkowski], Matwiej Rózeń, Jadwiga Sadok, Krystyna Szymczakówna, Zofia Szymochówna, Jolanta Śmiechowiczowa, Olga Vilio-Vetesco, Barbara Wierzbowska, Zbigniew Więckowski, Tadeusz Wiśniewski, Marek Wojciechowski.

### **Państwowy Instytut Sztuki Teatralnej**

ul. Cegielniana 29, Gdańska 32

Uczelnia państwowa o prawach wyższej szkoły zawodowej. Działa od 1 IV 1945. Początek zajęć 24 IV 1945. Początkowo mieści się w gmachu należącym do Teatru Wojska Polskiego, od sierpnia 1945 - w Pałacu Poznańskich, przejętym po Studio T. Miejskiego.

*Dyrektor* - Aleksander Zelwerowicz (od 5 III 45)

*Wykładowcy*: Waław Brzeziński, Michał Konstantynowicz, Jan Kreczmar, Jerzy Kreczmar (od VIII 45), Janina Mieczyska, Henryk Modrzewski, Władysław Potemski, Karol Stromenger, Henryk Szletyński (od VIII 45), Stanisław Teisseyre, Jadwiga Turowicz, Jacek Woszczerowicz, Aleksander Zelwerowicz, oraz wygłosili pojedyncze wykłady Tomasz Kisewetter, Bohdan Korzeniewski, Zofia Małynicz, Marian Minich, Bohdan Suchodolski, Józef Szancer, Maria Wiercińska.

*Sluchacze*:

I rok - 18 (1 VI - 24)

## **POZNAŃ**

### **Studio Dramatyczne**

pl. Wolności 3

Początek działalności 22 V 1945. Mieści się w gmachu PKO, III piętro. Szkoła prywatna, zatwierdzona 1 VII 45 przez MKiS, subwencjonowana.

*Kierownik* - Nuna Młodziejowska-Szczurkiewiczowa

*Wykładowcy*: Zofia Barwińska, Wojciech Bąk, Florian Brzoskwiniwicz, Ignacy Jakubowski, Marcela Hildebrandt-Pruska, Nuna Młodziejowska-Szczurkiewiczowa, Jerzy Młodziejowski, Zygmunt Noskowski, Roman Nowicki, A. Selmówna.

*Sluchacze*:

I kurs - 43 w dwóch grupach o różnym poziomie wykształcenia ogólnego

*Sluchacze* - zob. sez. 1948/49.

## **PRZEMYŚL**

### **Studium Dramatyczne Teatru Fredreum**

ul. Reya 2, II p.

Działa od 28 X 1944 do VIII 1945. Ma za zadanie przygotować aktorów w związku z planami uzawodowienia Fredreum. Początek zajęć 10 XI 1944.

*Kierownik Studium* - Hanna Małkowska

*Wykładowcy*: Stanisław Jerschina, Leon Edward Jurczyński, Hanna Małkowska, Witold Małkowski, Maria Wolska.

*Sluchacze*: Edward Wichura - ok. 20.

Pokaz końcowy: 10 VIII 45.

## **RZESZÓW**

### **Studium Dramatyczne**

ul. Tannenbauma 7

Działa od 15 XI 1944 do 19 XII 1944 przy Teatrze Narodowym. Słuchacze biorą udział w normalnej pracy teatru.

*Kierownik Studium* - Bogdan Proskurnicki

*Wykładowcy:* Stefania Gintel-Domańska, Władysław Konarski i in..

*Słuchacze:* ok. 40

### **Studium Dramatyczne - Kurs Przygotowawczy**

ul. Tannenbauma 7

Działa od 19 XII 1944 do 10 III 1945, powstaje z reorganizacji Studium Dramatycznego przy Teatrze Narodowym. Zatwierdzone i dotowane przez MKiS. Słuchacze biorą udział w normalnej pracy teatru.

*Dyrektor Studium* - Gustawa Błońska

*Wykładowcy:* Gustawa Błońska, Stefania Gintel-Domańska, Władysław Konarski, Józef Kondrat (15 pedagogów).

*Słuchacze:* 13-29

## **POKAZ PRACY STUDIA**

Włodzimierz Perzyński - *LEKKOMYŚLNA SIOSTRA*. *Przyg.* Gustawa Błońska, *scen.* Tadeusz Jaśkiewicz, Eugenia Świzdor.

*Obsada:* Helena – G. Błońska; Janek - M. Łącz; Henryk – J. Kondrat; Ada – A. Domańska; Maria – D. Cwynarówna i in.

Prem. 21 I 45.

### **Studium Dramaturgiczne**

przy Teatrze Ziemi Rzeszowskiej

ul. Tannenbauma 7

Działa od 10 III 1945 do 31 V 1945, powstaje z reorganizacji Studium Dramatycznego - Kursu Przygotowawczego. Zatwierdzone i dotowane przez MKiS. Słuchacze biorą udział w normalnej pracy teatru.

*Kierownik Studia* - Marian Wójciak

*Wykładowcy:* A. Durek, Stefania Gintel-Domańska, Franciszek Lipiński, H. Moese, M. Szczygieł, M. Piszczkowski.

*Sluchacze:* 24

*W latach 1944-45 sluchaczami Studia byli:* Danuta Cwynarówna, Kazimierz Dejmek, Adam Hanuszkiewicz, Jerzy Horecki, Marian Łącz, Ignacy Machowski, Stanisław Misiurewicz, Henryk Mokrzycki [Sławomir Iliński], Józef Popek, A. Szmatkowa, Jerzy Szpunar, Tadeusz Turkiewicz, Mieczysław Ziobrowski.

## **WARSZAWA**

### **Miejska Szkoła Dramatyczna**

ul. Wileńska 7 m 5; al. Waszyngtona 16

Miejska Szkoła Dramatyczna (także: Szkoła Dramatyczna Wydziału Kultury i Sztuki Zarządu Miasta), uruchomiona w grudniu 1944 (egzamininy wstępne) na mocy zezwolenia Prezydenta Miasta gen. Mariana Spychalskiego. Do do 6 IV 1945 mieściła się w prywatnym mieszkaniu przy ul. Wileńskiej 7 m. 5, od 7 IV 1945 wraz z ZG ZASP w trzech mieszkaniach przy al. Waszyngtona 16. Zajęcia trwały od 2 I do czerwca 1945. W założeniu wyższa szkoła zawodowo-artystyczna, trzyletnia, wymagająca małej matury.

*Dyrektor Szkoły -* Janusz Strachocki

*Wykładowcy:* Zygmunt Bończa-Tomaszewski, Jerzy Kierst, Stanisława Nowicka-Mrozińska, Julia Sokolicz-Arnoldtowa, Ludomir Rubach, Janusz Strachocki, Józef Zejdowski. Pojedyncze zajęcia przeprowadzili: Jan Kreczmar, [Stefan] Kaczmarek, Zofia Małynicz, Kazimierz Rudzki.

*Sluchacze:*

kurs I - XII 44 - 12, IV-VI - 26, VII 20 (promowano 16); zob. sez. 1946/47

W lipcu 1945, w sali RKU przy ul. Francuskiej odbył się publiczny pokaz pracy.

W czerwcu 1945 pięciu sluchaczy szkoły złożyło egzamin przed Państwową Centralną Komisją Egzaminacyjną i uzyskało prawo współpracy.

### **EGZAMINY EKSTERNISTYCZNE**

*Zob. Almanach sceny polskiej 1958/59.*